

GAZETA LWOWSKA

Wychodzi codziennie o godzinie 3 po południu z wyjątkiem dni poświątecznych.
Numer pojedynczy kosztuje 20 gr.
Biura Redakcji i Administracji ulica Karmelicka 1. 2 (Gmach Województwa). — Listy należy frankować.
Reklamacje otwarte wolne od opłaty.
Telefon Redakcji 21—18. — Administracji 21—17.
Redaktor naczelny przyjmuje od godz. 11-tej do 12-tej.

Pr numerata
miejscowa zamiejscowa
miesięcznie bez dostawy 4-80 | miesięcznie z przesyłką pocztową 5-30
miesięcznie z dostawą do domu 5-30 |
Za granicą 7-00 Zł.

Ceny ogłoszeń: Za wiersz 1-szpaltowy milimetry (szer. 35 m/m.) ogłoszenia zwykłe za tekstem 15 gr., za wiersz 1-szpaltowy milimetry (szer. 70 m/m.) nadesłane i nekrologi 40 gr., drobne ogłoszenia za słowo 10 gr., drobne ogłoszenia kupno i sprzedaż za słowo 15 gr. Cała strona ogłoszeniowa 400 Zł.
Ogłoszenia zamiejscowe 30% droższe.
P. K. O. 141.690.

CZEŚĆ NIEURZĘDOWA.

Lwów, dnia 13 lutego 1928.

Jasno i szczerze.

Druga nota polska wystosowana do kowieńskiego ministerstwa spraw zagranicznych, w odpowiedzi na notę p. Waldemarasa, jest pod każdym względem antytezą deklaracji litewskiej. I w tym stwierdzeniu mieści się już maximum pochlebnej oceny.

Nota litewska była długa, wykrętna, celem jej było działanie na zwłokę i skryte sabotowanie uchwały Rady Ligi Narodów w sprawie sporu polsko-litewskiego, wzywającej „do ustalenia stosunków mogących zapewnić pomiędzy sąsiedzkimi rządami porozumienie, od którego zależy pokój”. Oświadczenie litewskie najważniejszą tę kwestję pomija, stara się możliwie zaciemnić sprawę i odłożyć środki jej realizacji. Nota polska stwierdza raz jeszcze zasadnicze stanowisko Polski, ustalone już we wielu urzędowych oświadczeniach i enuncjacjach, w sprawie „celu, do którego powinniśmy obaj dążyć, a którym jest doprowadzenie w jak najkrótszym czasie do porozumienia między Polską a Litwą”.

Nota litewska wysunęła cały szereg drugorzędnych szczegółów i twierdzeń z kłótnością i zaciętością drugorzędnych adwokatów, usiłujących przewlec proces, którego wyniku nie jest pewny. Min. Zaleski proponuje stenografowanie przyszłych rozmów z p. Waldemarasem, przechodząc do porządku dziennego nad drobiazgowymi jego zaczepkami.

Wielkie dzienniki paryskie w sprawozdaniach z ostatniego zebrania Rady Ligi Narodów podają, że Marszałek Piłsudski zwrócił się do premiera Waldemarasa z lakonicznym zapytaniem: „Czy pan chce wojny czy pokoju?”, na co od zakłopotanego przedstawiciela Litwy kowieńskiej otrzymał odpowiedź: „Pokój”. Ten samo ton brzmiał w końcowym zapytaniu noty polskiej,

żądającej odpowiedzi, „czy rząd litewski pragnie czy nie zastosować się zarówno do litery jak i do istotnej treści rezolucji Rady Ligi Narodów z 10 grudnia 1927, czy gotów jest nawrócić natychmiast rokowania w celu ustalenia pomiędzy Polską i Litwą normalnych, dobrych stosunków sąsiedzkich”.

Z pojęcia „normalnych stosunków” pomiędzy państwami wchodzącymi w skład Ligi Narodów, które stanowi podstawę rezolucji genewskiej w sprawie stosunków polsko-litewskich, wyprowadza nota polska w sposób niezwykle trafny oczywistą i niedającą się zbić konstrukcję prawniczą. Istotą stosunków między członkami Ligi Narodów stanowi wzajemne poszanowanie nie naruszalności terytorjalnej. Granica polsko-litewska została ustalona w sposób obowiązujący pod każdym względem międzynarodowym. Wypływa stąd jasno absurdalność pretensji litewskich do Wileńszczyzny, charakter ich niezgodny z duchem Ligi Narodów i z przynależnością do tej instytucji i groźny dla pokoju w Europie.

Nota polska przypiera Rząd litewski do muru. Będzie się on musiał zdecydować w obliczu opinii świata.

Sytuacja została wyjaśniona, odpowiedzialność rozdzielona. Kowno stoi w obliczu ważnej, ostatniej decyzji.

P. Wicepremier przed wyborcami w Krakowie.

P. Wicepremier Bartel wygłosił w Krakowie na zebraniu obywatelskim Bezpартyjnego Bloku Współpracy z Rządem w dniu 12 b. m. następujące przemówienie:

Szanowni Panowie! Sytuacja moja jako dzisiejszego prelegenta jest z wielu punktów widzenia wyjątkowa. Muszę się przyznać z całą skromnością, że jest to pierwsze zgromadzenie publiczne o charakterze wiecu przedwyborczego, na którym wogóle przemawiam. Z góry przeto przepraszam, jeżeli przemówienie moje będzie nudne, jeżeli charakter jego nie będzie dostosowany

do charakteru wieców, jakie niewątpliwie dzisiaj w całej Polsce się odbywają. Tak, czy owak jesteśmy w okresie wyborczym, tak, czy owak Ministrowie występują na liście, która nosi Nr. 1, tak, czy owak muszę to stwierdzić, że przy liście Nr. 1 stoi Rząd. Nie trzeba wyważać otwartych drzwi, nie trzeba mówić, że się tego wstydzimy; nie mogę się wstydzić listy Nr. 1, skoro otwieram — jak powiedziałem — tę listę swoim nazwiskiem. Nie może się Rząd wstydzić tej listy, skoro na niej znajdują się: Minister skarbu, Minister spraw zagranicznych, Minister przemysłu i handlu. Widzicie państwo, że przedewszystkiem na liście umieszczone są poza Ministrem Zaleskim osoby, które przez pełnych 20 miesięcy kierowały i zajmowały się sprawami gospodarczymi Państwa, że są to zresztą wszystko ludzie, którzy w codziennym życiu politycznym i igraszkach tego życia politycznego udziału nie brali. Zresztą to zostało zaznaczone, że Rząd Marszałka Piłsudskiego przywiązuje wielką wagę do rzeczy realnych, że frazeologia, że demagogia, że oszukiwanie obywateli nie leży w zamierzeniach tych, którzy przewodniczą na liście Nr. 1. (Oklaski na sali).

Jest dobrze, że od czasu do czasu człowiek prywatny, a tem bardziej człowiek publiczny robi rachunek swego sumienia. Jest źle, że członkowie Rządu tak mało i tak rzadko zjawiają się przed publicznością. Wierzę mi jednak państwo, że jedyną i wyłączną przeszkodą tego jest charakter Ministra w Polsce, różny od charakteru ministrów w zachodniej Europie. Ministrowie polscy są ludźmi, wszyscy bez wyjątku, szarej codzienności, niezwykle wyczerpującej pracy Jeżeli we Francji minister jest osobą reprezentacyjną, której zajęcie w chwili, kiedy nie ma parlamentu, ogranicza się do kilku godzin dziennej pracy, to Minister Rzeczypospolitej Polskiej od 20 miesięcy jest robotnikiem, który poniżej 16-tu godzin dziennie pracować nie może. (Oklaski).

Powiedziałem w Sejmie, że jesteśmy Rządem milczków a równocześnie jesteśmy Rządem pracy. Jeżeli mam przystąpić do owego, zresztą niezmiernie pobieżnego ra-

chunku sumienia, to pozwolicie, że przypomnę to, co swego czasu w mowach moich sejmowych i w mojej mowie senackiej, jako reprezentant Rządu mówiłem. W tych mowach swoich scharakteryzowałem, że tak powiem twarz polityczną i społeczną Rządu, najpierw majowego, a następnie mówiłem już jako zastępca Marszałka Piłsudskiego i mówiłem również w jego imieniu. Takie przypomnienie jest konieczne dlatego, aby porównać następnie nasze postępy z tem, co zostało zapowiedziane, aby można było sprawdzić, czy spełniliśmy nasze zapowiedzi, czy też od tych zapowiedzi odstąpiliśmy i w jakim stosunku. Przedewszystkiem w mowach tych ustosunkowałem się do stronnictw politycznych do politykierzy, do demagogów. Zarzucono nam cały szereg zbrodni. Starałem się jadać przez dzisiejszą noc spisać sobie, jakie to my mamy wady, jakie to robia nam zarzuty. Rząd nie posiada programu. Rząd nie wie dokąd iść i to zarówno w dziedzinie politycznej, jak i gospodarczej. Został usunięty krzyż z Orła Polskiego, to jest drugi zarzut. Zginął generał Zagórski. Rząd jest masonski. A kiedy zapytałem tych ludzi, na czem polega to masonstwo, to nikt nie umiał dać na to odpowiedzi. Ale obecnie są to zarzuty, które mi się szafuje, które mi się bije Rząd.

Omawiając program Rządu, powiedziałem dalej, do czego Rząd nie dopuści. Powiedziałem, że Rząd nie dopuści, aby Skarb Państwa, jako kontrahent, zawiódł czykolwiek zaufanie wśród swoich i obcych, ale zarazem domagać się będzie z całą stanowczością, aby zobowiązania obywateli wobec Skarbu rzetelnie były wykonywane. Punkt ten został przez Rząd, który reprezentuję, spełniony z całą 100-proc. dokładnością i ścisłością. Powiedziałem, że Rząd nie dopuści, aby panoszyła się korupcja, rozwielniona w aparacie państwowym partyjność, tryumfowały protekcjonizm i nepotyzm. Można być niezadowolonym z tego lub innego, ministra, może się wydać komuś, że usunięcie tego lub innego urzędnika było niepotrzebne, szkodliwe i dyktowane względami ubocznymi, ale jedno jest pewne, że korupcji Rząd nie uprawia.

JERZY BERNANOS.

71)

Pod słońcem szatana.

Autoryzowany przekład Aleksandra Wata.

„...Widziałem go, albo raczej widzieliśmy go — pisał później do ks. kanonika Cibota ks. proboszcz z Luzarnes, były prof. seminarjum w Cambrai. — Widziałem go pośród nas, oczy jego były napół zakryte, i przez kilka minut oglądaliśmy go, nie chcąc przerwać ciszy. Zwykłym wyrazem jego twarzy była dobroć pełna namaszczenia, w której niektóre rozsądne osoby dopatrywały się już niejakej prostoduszności. Lecz koscista jego postać wydała się nam wszystkim w owej chwili jakgdyby skamieniała pod działaniem wyjątkowo gwałtownego uczucia; sprawiał wrażenie człowieka, który wyteżał wszystkie siły, aby uczynić trudny krok. Zauważyłem, że tułów wyprostował się w nieprawdopodobnie sztywny sposób, co nadawało mu wyraz niepospolitej tężyzny a nawet brutalności. Aczkolwiek umysł mój, na surowych metodach nauk ścisłych urobiony, okazuje mierna zazwyczaj wrażliwość na powaby fantazy, tym razem jednak byłem tak oszołomiony widokiem tej ogromnej, zastygłej, jakby piorunem rzuconej postaci, pośród pospolitego urządzenia wiejskiego mieszkania, że na chwilę zwątpiłem o wiarygodności świadectwa moich zmysłów. Skoro zaś cny przyjaciel mój zaczął się znowu poruszać i mówić, byłem do takiego stopnia zdumiony, jak gdybym był świadkiem jakiegoś nieocze-

kiwanego zdarzenia. Mogło się zresztą wydawać, że ks. proboszcz z Lumbres ocknął się ze snu. Zatem jak już powyżej napisałem, wielce szanowny kolego, wyszedłem naprzeciw ks. proboszczowi z Lumbres i spotkałem się z nim na skraju drogi opodal domu. Pewne zdania, których dokładne znaczenie, być może, uszło mojej uwadze, wzmogły tylko mój niepokój. Chciałem mu dać odpowiedź, którą podszepnęła mi rozsądna przyjaźń, gdy nagle ścisnąc mi ręce z całej mocy i zaglądając mi w oczy: „Nie wódz mnie bardziej w pokuszenie” rzekł... Tak się skończyła nasza pierwsza rozmowa, ponieważ staliśmy na progu domu Havreta. W tej chwili tknęło mnie przeczcucie nieszczęścia... Niestety nie omylił mnie. Dziecko, którego stan był zresztą beznadziejny, zgąsło podczas mojej krótkiej nieobecności. Akuszerka m-me Lambelin skonała zgon, nie mogło zatem być żadnej wątpliwości. „Umarł” — odezwała się do nas swym cichym głosem (wszakże nie wiem, czy słyszał ją ks. proboszcz z Lumbres). Przekroczył próg, postąpił kilka kroków, gdy nieszczęśliwa matka rzuciła mu się dosłownie do nóg i w uniesieniu rozpaczliwie całowała jego sutanne, tłukąc głową o ziemię, z odgłosem, który budził odzew w moim sercu. Był to ruch nader wzruszający, prawdziwie i szczerze pobożny, co cenić należy, aczkolwiek ubolewać można nad niejaka przesadą, będącą skutkiem głównie ciemnoty. Ks. proboszcz z Lumbres, nie spuszczać na nią oczu, przystanął. To w tej właśnie chwili widzieliśmy go zastygłego, jak posąg, w pokoju, co już powyżej opisałem.

Następnie zakreślając nad głową pani Havret znak krzyża i podnosząc na mnie oczy: „Wyjdźmy” rzekł. Niestety! mój drogi i czcigodny kolego, taką ci jest przyrodzona słabość naszego umysłu, gdy ulega żywшему wrażeniu, że, zdaje się, żadna moc nie mogłaby mnie wówczas zatrzymać, i że nieszczęśliwa matka przytłoczona ogromem swego zmartwienia, bez słowa pozwoliła nam odejść. Z nas wszystkich jedynie może pani Lambelin zachowała zimną krew. Rzecz pewna, można wiele zarzucić konducie i religijności tej pani, ale bądź co bądź Najwyższy udzielił nam w jej osobie nauki zdrowego rozsądku i trzeźwości. Ja osobiście bez wątpienia byłem tego poranku jakgdyby igraszką w ręku nieszczęśliwego kapłana, którego przecież mogła ustrzec od okropnego nieszczęścia zbawienna rada wsparta na doświadczeniu i wiedzy... Bóg tylko mógłby powiedzieć, czy byłem narzędziem Jego gniewu, czy też Jego miłosierdzia. Wszelako smutne wydarzenia, które nastąpiły potem, przemawiają raczej za pierwszą hipotezą”.

Dystyngowany nieboszczyk prebendarz, zdaje się wyłaniać z każdego wiersza tej naprawdę wyjątkowej epistoły, ze słusznych i powściągliwych słów, nizanych równo jak kasztany indyjskie; ze zdań, w których tylko głupcy nie znajdą nic poza pospolitą banalnością, a które przesyca magja marzeń sennych. Jedyny sen tego biednego życia, znającego tylko tę jedną kwestję sumienia, o która się zatępało, jedną tylko wątpliwość, iedyne zachwycenie! Kilka mie-

sięcy przed śmiercią niewinna ofiara pisała do zaufanej osoby:

„Zmuszony do przerwania pracy, która była jedyną moją rozrywką, nie mogę się opędzić wspomnieniom, zwłaszcza tym najboleśniejszym, które dotyczą tragicznego niewyjaśnionego zgonu ks. proboszcza z Lumbres. Stale wracam do nich myślą. Widzę w tem jedno z tak rzadkich wydarzeń, co przekraczają możliwości rozumienia ludzkiego. Moje wątle zdrowie cierpi pod oddziaływaniem tej natrętnej myśli, którą uważam za główną przyczynę wzmagającego się upadku sił i niema! całkowitej utraty apetytu”.

Ostatnie zwrotki ucieszą każdego z owych napastliwych łowców dokumentów ludzkich, którzy gmerają dziś i sapia w mętnych wodach. Lecz wystarczy przeczytać je bez nieciernej ciekawości, pozwalając w sobie rozbrzmiewać echu naiwnej skargi, aby zrozumieć, ile szczerego strapienia jest w tem przyznaniu się do niemocy, uczynionem tak powściągliwym stylem. Chyba tylko ze śmiercią małego dziecka można porównać widok tak tragiczny, tak głęboko, tak tajemnie gorzki: najwyższy wysiłek prostego człowieka, stworzonego do spokojnej pracy, którego niezwykle zdarzenie postawiło oko w oko z istotą rzeczy w błyskawicznym ośnieniu, rychło zgaszonem; który aż do ostatniej chwili swego niepojętego życia usiłuje przypomnieć sobie i pochwycić to, co nigdy nie wraca, a co ongi ugodziło go z tyłu.

(C. d. n.)

Aparat państwowy funkcjonuje sprawnie. Zrobiono wszystko, co można, aby administracja była istotnie na posługę obywateli. Muszę stwierdzić, że pod tym względem praca Ministra spraw wewnętrznych, złożyła się na dobrą, była pracą zbawienną. Jesteśmy, zwłaszcza w tym okresie wyborczym pod zarzutem, mającym wielkie pozory słuszności, że nie doceniamy sytuacji urzędników państwowych, że przyrzeczeń pod tym względem nie dotrzymano. Twierdziłem niejednokrotnie i dalej twierdzę, że sytuacja urzędników w Polsce jest sytuacją ciężką. Twierdziłem również wielokrotnie, że nigdy nie wyobrażałem sobie, nie będąc urzędnikiem państwowym, iż Polska posiada urzędników tak dobrych i tak bezinteresownie pracujących dla Państwa. Uposażenie urzędników od czasu powstania Państwa Polskiego było niedostateczne i powiadam, jest niedostateczne i dziś. Rząd już w lipcu 1926 r. przystąpił do restytucji normalnych poborów urzędniczych a następnie kilka razy przychodząc urzędnikom z doraźną pomocą. Pomoc ta jest niewystarczająca, ale muszę jednocześnie z całą siłą oświadczyć, że nie ma środka, zapomocą którego zmuszonoby Rząd do zachwiania równowagi budżetowej. Oświadczam kategorycznie, że gotów jestem raczej przeprowadzić redukcję etatów, choćby o 40 proc., niż dopuścić do zachwiania równowagi budżetowej. Zachwianie jeszcze raz równowagi budżetowej byłoby tak wielkim nieszcześciem, że ośmieliłbym się to nazwać zachwianiem bytu Państwa Polskiego. Z tego naszego stanowiska wynika ostrożność w naszym postępowaniu. Póki nie będą odkryte nowe źródła dochodów, których my sami z braku pełnomocnictw odkryć nie możemy, stała poprawa bytu urzędników jest niemożliwa. Mamy pewne nadwyżki budżetowe, które dochodzą do 400.000 złotych, to jest nasza rezerwa, która pozwala nam z całym spokojem i z całą swobodą patrzeć w przyszłość. Mamy w dziedzinie budżetowej Polskę ustabilizowaną. Kwestia urzędnicza wymaga tak wielkich sum, że nawet całkowite zaangażowanie rezerwy wystarczyłoby mogło na okres półroczny, poczem nastąpiłaby katastrofa. Dlatego oświadczyłem delegacjom urzędników i powtarzam raz jeszcze, że jednym z pierwszych naszych kroków, z którym pójdziemy do nowego Sejmu, będzie kwestja wskazania nowemu Sejmowi nowych źródeł dochodów, które to dochody w pierwszym rzędzie użyte będą na uregulowanie uposażen urzędniczych (Oklaski). Oświadczam to, nie licząc, abyście głosowali na prof. Krzyżanowskiego, ale dlatego, że kwestja urzędnicza jest przez demagogów używana w sposób maćpjo-złoty, jako tarcza przeciwko Rządowi.

Powiedziałem, że w dziedzinie budżetowej sytuacja Państwa jest dobra. Ile w tem jest zastręgi Rządu a ile społeczeństwa? Możnaby to rozłożyć 3/4 na społeczeństwo a 1/4 lub 1/10 na Rząd. Bez współpracy społeczeństwa, bez współpracy aparatu urzędniczego, którego ja jestem tylko członkiem, bez tego wielkiego kapitału zaufania, jakie społeczeństwo ma do Wielkiego Obywatela Wielkiego Polaka, Józefa Piłsudskiego (oklaski), praca naszego Rządu byłaby niemożliwa a raczej efekt tej pracy byłby nieskończenie mniejszy. Sytuacja budżetowa jest dobra. Budżet polski jest budżetem wyraźnie konsumpcyjnym, tylko w niebardzo znacznym stopniu Polska się odbudowuje. Większość przejadamy. Dlatego jest i będzie naszym dążeniem, aby jak największą ilość pieniędzy zaoszczędzonych i zdobytych zapomocą nowych źródeł użyć na odbudowę Polski w całym tego słowa znaczeniu. I dlatego część naszych rezerw (około 10 milionów złotych) użyta będzie na budowę gmachów publicznych, szos i roboty wodne. Tę nędzę dzisiejszego bytowania będziemy się starali wszelkimi sposobami zmniejszyć a wraz z nią zmniejszyć i nędzę robotnika polskiego. Robimy wszystko, aby sprawa bezrobocia została tego roku zlikwidowana.

Nie będą nudzić państwa przytaczaniem, jak sytuacja w porównaniu z rokiem 1926 znacznie się poprawiła, nie będę cytował, że ilość bezrobotnych znacznie zmalała. To wszystko są rzeczy, które państwo z praktyką obiektywnej moceci niewątpliwie poznać. Chcę tylko powiedzieć, iż na drodze usunięcia nędzy klasy pracowniczej pójdziemy nadal tą samą drogą. Produkcja polska wzrasta w sposób niesłychanie pocieszający. To jest wykładnik poprawy sytuacji szerokiej mas. Sytuacja na najbliższą przyszłość wydaje się zupełnie dobra i nie jej nie zagraża, nie zagraża jej także, tu będę musiał zasmucić niektórych „dobrych Polaków”, ujemny bilans handlowy. Bo jest w tej chwili w Polsce pewien czynnik niesłychanie smutny, że spotyka się ludzi, którzy z uciechą patrzą na rzekome powodzenia

Rządu. Bilans handlowy od szeregu miesięcy jest ujemny. Od dwóch dekad już daje się obserwować odpływ walut z Banku Polskiego. Pragnę oświadczyć, że uciecha tych dobrych, najlepszych Polaków jest przedwczesna i sprawimy im najzupełniejszy zawód. Już za dwa miesiące przestaną się cieszyć (oklaski), bo to, co się dzieje, dzieje się za naszą wolą i w swoim czasie potrafimy zastosować środki, które tym ludziom przyniosą zmartwienie i zawód. Przewiduję i zapowiadam, że w następnych miesiącach bilans handlowy będzie jeszcze bardziej ujemny. Ostatnio był minus 33 miliony, dojdzie do 50 milionów. Dodam jeszcze, że gdybyśmy uznali, iż bilans handlowy przez cały rok ma być ujemny, to w chwili obecnej na ten luksus Polskę stać. Nie dzieje się w życiu gospodarczym nic, co by nie było badane, albowiem Rząd i jego czynniki nie zajmują się niczem innym, żadnym szacherkami, zajmują się tylko pilnowaniem spraw nie swoich, ale Państwa. Mimo trudności olbrzymich, nawet przerastających nasze siły. Ale największą trudnością, która nam na drodze stoi, to nieufność, złość, niechęć, fałsz i kłamstwo. Przyzwyczailiśmy się jednak już do tej szermierki. Dotąd trwaliśmy, to i wytrzymamy nadal.

Stosunek Rządu do rolnictwa został przezemnie określony, zdaje się w pierwszej mojej mowie sejmowej, a był on wybitnie programem agrarnym. Zostałem za tę sprawę zaatakowany, ale ze stanowiska tego nie zszedłem i na niem trwam. Obserwując i badając całokształt sytuacji Państwa i sytuacji gospodarczej, uważam, że Polska ma perspektywę wielkiego rozwoju, o ile potrafi powiększyć swoją konsumpcję wewnętrzną. Polityka rządowa, która nie jest ani polityką koterji, ani partji, ani grup, musi się liczyć z wymaganiami wszystkich grup społecznych. Byłoby błędem, gdybyśmy poparli interesy rolnictwa a zapomnieli o interesie miast, miast zbiedzonych, mających potrzeby, miast, które w dotychczasowych sejmach reprezentantów, broniących ich interesów, nie miały. (Oklaski). Idąc po tej linii zatroszczyliśmy się o to, aby w kraju nie zabrakło żyta, zrobiliśmy pociągnięcie, przyjęte przez agrariuszy bardzo niechętnie, bo zamknęliśmy natychmiast po zbiorach nasz wywóz żyta. Dało to niższe i ustalenie ceny chleba. Zdaje mi się, że pod tym względem sytuacja ma się dzisiaj znacznie lepiej. Niech mi wolno będzie powołać się tu na sprawozdanie p. Deveya, pracującego w Banku Polskim, w związku z pożyczką amerykańską, przesłane do Ameryki. W sprawie bilansu handlowego powiedział on, że chociaż pasywny bilans handlowy obecnego okresu jest niepomysłnym zjawiskiem z punktu widzenia bilansu płatniczego, nie daje on jednak żadnych podstaw do niepokoju ze względu na to, że znaczna część wzrostu przywozu spowodowana jest importem na cele produkcyjne. Jest to zdanie słuszne i pokrywa się z polityką gospodarczą Rządu. Oprócz tego przyrost przywozu świadczy o zwiększeniu się siły nabywczej ludności.

Nie mógłbym zakończyć swego przemówienia, gdybym nie zwrócił na jedną rzecz uwagi, to jest na prace ustawodawcze, dla których podstawą były pełnomocnictwa. Olbrzymi aparat, zwłaszcza prawniczy, był napięty do najwyższego stopnia i tylko przy tem najwyższym napięciu można było wydać 363 ustaw, jako rozporządzeń Prezydenta, to znaczy wykonać pracę, której Sejm nie był w stanie zrobić w ciągu 4 lat. Między temi rozporządzeniami znajdują się rozporządzenia niesłychanie ważne, pierwszorzędnego znaczenia, normujące życie państwowe na całym szeregu odcińków.

Oczekujemy z całym spokojem wyniku wyborów. Jest naszym pragnieniem i naszą chęcią pracować wraz z Sejmem, jeżeli Sejm ten stanie na stanowisku, na jakim stoi Rząd, jeżeli wszystkie siły swoje poświęci nie wajemnemu klęczeniu się, ale poświęci dla Państwa, jeżeli poświęci je sprawom nie swoich koterji i swoich grup, ale jednej wielkiej partji, która nazywa się „Polska”, to w takim razie ręka w rękę pójdziemy do dalszej pracy dla chwały i wielkości Polski.

Nota Polska do rządu litewskiego.

W sobotę o godz. 13 popołudniu charge d'affaires polskiego w Rydze, Łubieński, przesłał postowi litewskiemu przy rządzie lotewskim następującą notę polską z 9 b. m. wystosowaną do litewskiego prezesa Rady ministrów i ministra spraw zagranicznych Waldemarasa:

W piśmie Pańskim z 16 stycznia 1928 r. uważał Pan za konieczne sprostować nie-

ścisłości, jakich dopuściłem się według Pańskiego mniemania, w mem przedstawieniu rozmowy naszej z 11 grudnia z. r. w Genewie.

Nie mam bynajmniej zamiaru dyskutować na temat słuszności twierdzeń Pana, ani też prostować ich ze swej strony, gdyż taka polemika nie mogłaby doprowadzić do celu, do którego powinniśmy obaj dążyć, a celu, do którego powinniśmy obaj dążyć, a szym czasie do porozumienia pomiędzy Polską i Litwą. Ograniczę się jedynie do wyrażenia życzenia, aby wszystkie nasze przyszłe rozmowy, o ile będziemy mieli do nich okazję, były stenografowane i wciągnięte do protokołów przez nas obaj podpisanych.

Co się tyczy innych kwestji, podniesionych przez Pana w Jego nocie, sądzę, że przedewszystkiem należałoby, aby zechciał Pan sprzecyzować czynności mi zarzut, iż błędnie rozumiem sens następującego ustępu rezolucji Rady Ligi Narodów z 10 grudnia 1927: „Rada... zaleca obu rządóm nawiązać możliwie najprędzej bezpośrednie rokowania w celu doprowadzenia do ustalenia stosunków mogących zapewnić pomiędzy sąsiedzkimi rządami porozumienie, od którego zależy pokój”. Otóż wedle Pana Prezesa, o ile dobrze rozumiem Jego wywody, Rada Ligi Narodów jest zdania, że wobec pewnych różnic, dzielących Polskę i Litwę, stosunki pomiędzy temi dwoma krajami nie mogą być normalne. Według tego samego rozumowania Rada Ligi Narodów zalecając obu stronom podjęcie rokowań „w celu doprowadzenia do ustalenia stosunków mogących zapewnić pomiędzy sąsiedzkimi rządami porozumienie, od którego zależy pokój”, miała na widoku stosunki o charakterze zgoła szczególnym, w niczem nie podobne do stosunków pomiędzy dwoma państwami, członkami Ligi Narodów, pomiędzy którymi panuje pokój.

W myśl tego sposobu zapatrywania się, opartego na wysoce subiektywnej interpretacji rezolucji Rady Ligi Narodów, stosunki pomiędzy Polską i Litwą nie miałyby w niczem przypominać stosunków istniejących normalnie pomiędzy członkami Ligi Narodów, lecz wprost przeciwnie, musiałyby przybierać charakter niormalny.

O ile istotnie takie jest rozumowanie Pana, czuję się zmuszonym oświadczyć, że Rząd polski nie tylko nie mógłby się zgodzić na podobną interpretację rezolucji Rady Ligi Narodów, lecz że widziałby w takiej interpretacji poważne niebezpieczeństwo, grożące dziełu pacyfikacji stosunków pomiędzy Polską i Litwą, tak szczęśliwie zapoczątkowanemu w Genewie.

To też w celu uniknięcia wszelkich możliwych nieporozumień prosiłbym Pana, aby zechciał mnie poinformować w sposób jasny i wyraźny, czy rząd litewski pragnie czy nie zastosować się zarówno do litery, jak i istotnej treści rezolucji Rady Ligi Narodów z 10 grudnia 1927, czy gotów jest nawiązać natychmiast rokowania w celu ustalenia pomiędzy Polską i Litwą normalnych, dobrych stosunków sąsiedzkich.

Zechce Pan przyjąć, Panie Prezesie, wyrazy mego wysokiego poważania, Minister Spraw Zagranicznych: **August Zaleski.**

Ruskie ugrupowania polityczne.

Wobec niedalekich wyborów i walki poszczególnych list będzie rzeczą na czasie dać krótki przegląd ważniejszych stronnictw ruskich, działających na terenie Małopolski.

Wpływami najpoważniejsze jest „Ukraińskie Nacjonalno - Demokratyczne Objedmannie” (UNDO). Opanowało ono większość inteligencji, kleru, zreszeń kulturalno-oświatowych i gospodarczych. Wpływy tego stronnictwa wśród włościanstwa, znacznie słabsze, uległy ostatnio dalszemu podważeniu przez akcję chłopskich partji radykalnych i UNS. Oficjalnym organem prasowym jest tyg. „Swoboda”, nieoficjalnym dziennik „Dziło”, popularny „Nowy Czas”, wychodzący co drugi dzień, i przemyski tg. „Ukr. Hołos”.

UNDO powstało w r. 1925 przez połączenie „Ukr. Narodnej Trudowej Partii”, „Ukr. Partji Nacjonalnej Roboty” i grupy narodowych postów z Wołynia. Program niepodległościowy, wobec sowieckiego ustroju negatywny, społecznie umiarkowany. W stosunku do Polski nastąpiło w r. 1925 pewne złagodzenie formuły programowej.

Do wyborów idzie UNDO łącznie z wołyńskim „Selańskim Sojuzem” jako część składowa Bloku mniejszości narodowych (Lista Nr. 18).

„Ukr. Partja Pracy” (UPP) jest grupą secesjonistów z UNDO. Różnice wymykły na tle: a) stosunku do Ukrainy sowieckiej, do której UPP. odnosi się bez zastrzeżeń pozytywnie, b) stosunku do grupy emigracyjnej

dra Eug. Petruszewicza, którą UNDO neguje, a UPP. uznaje nadal za czynnik kierowniczy, c) stosunku do Polski, zwalczonej przez UPP ostrzej. Organy prasowe tyg. „Radia” i „Pracja”.

Żywa działalność rozwinięta UPP dopiero w okresie wyborczym; wyraża się ona zasadniczo w zwalczaniu wpływów i „ugodowej orientacji” UNDO (lista państw. nr. 26).

„Ukr. Narodnyj Sojuz” (UNS) powstał w r. 1926 przez połączenie pokuckiej „Ukr. Narodnej Partji”, „Ukr.-Ruskiej Partji Chłoborobów” w Stryju i grupy dra Daniłowicza w Stanisławowie. Organ prasowy tyg. „Selańskij Prapor” w Stanisławowie.

Stosunek do Państwa lojalny. Stronnictwo dąży do autonomji narodowo-terytorjalnej, reformy rolnej, pełnego językowego równouprawnienia i zgodnego współżycia narodowości ruskiej z polską. Wpływy partji rozprzestrzeniły się dość znacznie, głównie koncentrując się w woj. stanisławowskiem. Lista państw. nr. 6.

„Ukr. Socjalistyczno-Radykalna Partja” (USRP) głosi program niepodległościowy, negatywny zarówno wobec Polski, jak sowieckiej Ukrainy. Obok wcale silnego zabawienia nacjonalistycznego kładzie główny nacisk na realizację programu socjalistycznego. Operuje wśród mało- i bezrolnych. Organ prasowy tyg. „Hromadskij Hołos”. Lista państw. nr. 22.

„Selańsko-Robitnycze Socjalistyczne Objedmannie” (Sel-Rob) powstało w r. 1926 przez połączenie lwowskiej „Partji Narodnej Woli” (dawnej moskalfilite lewica) z wołyńskim „Selańskim Sojuzem”. W roku ub. nastąpiło rozbitcie przez wystąpienie grupy lwowskiej, która ukonstytuowała się jako „Sel-Rob lewica” zarzuca grupie wołyńskiej oportunizm w taktyce i angażowanie się w problemach narodowościowych i cerkiewnych.

Faktycznie obie grupy mają kierunek komunistyczny. „Sel-Rob lewica” reprezentuje czysty internacjonalizm moskiewski. Stosunek do nacjonalizmu ukraińskiego niejasny, pośrednio negatywny. Organ prasowy tyg. „Sel.-Rob.”. Lista państw. nr. 19. „Sel-Rob prawica”, na terenie małopolskim wpływami i liczebnie słabsza, posiada własny organ „Nasze Slovo”. Lista państw. nr. 8.

Najnowszem chronologicznie ugrupowaniem jest „Selańsko-Radykalna Partja”, występująca do wyborów pod firmą „wyborczego bloku włościan, robotników i pracującej inteligencji”, (lista państw. nr. 28). Organizatorem i kierownikiem jest dr. Trylowski, twórca ruchu radykalnego przed wojną. Organ prasowy tyg. „Hromadskij Wisty” w Stanisławowie. Cechuje tę grupę opozycja przedewszystkiem wobec USRP.

Z grup pomniejszych lub lokalnych uwagę zasługują: resztki socjal-demokratycznej (grupa „Wperid”), zaczątki ukr. organizacji monarchistycznej i wreszcie niedawno zażywana na terenie pow. stryjskiego ukraińsko-włościańska organizacja Tomasza Jackiewicza, propagująca Wielką Ukrainę w oparciu o Polskę.

Ze stronnictw ruskich w Małopolsce działa na terenie Wołynia UNDO, obecnie w koalicji z „Selańskim Sojuzem”. „Sel-Rob prawica” i USRP, pracujący tam łącznie z ukr. partji socjalistów rewolucjonistów.

Prócz powyższych ugrupowań wykazuje zestawienie okr. list, wyborczych szeregi list indywidualnych, których istnienie niewątpliwie pociągnie za sobą jeszcze znaczniejsze rozbitcie głosów.

Przegląd ustawodawstwa.

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej o stanie wojennym.

W numerze 8 Dziennika Ustaw Państwa z r. 1928 pod poz. 54 ukazało się rozporządzenie Pa. a Prezydenta Rzeczypospolitej o stanie wojennym. Istotna treść tego rozporządzenia polega na tem, że w czasie wojny może Naczelnik Wódz wprowadzić stan wojenny na obszarze objętym działaniami wojennymi. Wprowadzenie stanu wojennego powoduje czasowe zawieszenie wolności osobistej obywateli, nietykalności mieszkaniowej, wolności prasy, tajemnicy korespondencji, prawa koalicji, zgromadzania się i związywania stowarzyszeń. Z tą chwilą mogą też być wprowadzone na obszarze wojennym rozmaite przestępstwa sady doraźne.

W sprawach dotyczących stosunku służbowego między armją z jednej strony a ludnością cywilną i władzami cywilnymi z drugiej strony powołany zostaje przy Naczelnym Wodzu generalny komisarz cywilny a przy pewnych organach władzy wojenskiej komisarze cywilni.

Rozporządzenie weszło w życie z dniem 28 stycznia 1928.

Dr. L.

Na zmianę...

Niedawno jeszcze gryzł siarczysty mróz i biało było dookoła. Aż tu jednej chwili zerwał się ciepły, wilgotny wiatr, przyszedł jak gość z nieznanego dali, i wszystko zelżało, rozwiłło, zmiękło, i sączyć się zaczęło zrazu strumykami cieniutkimi, potem wodą obfitą, gęstą i czarną. Spłynęły wały śnieżne z ulic, utonęliśmy w śliskim, nieogarnionem, wszechwładnem błocie rozległego miasta. Spojrzeliśmy w górę: niebo jakieś inne, przejrzystsze, dalsze, z okienkami młodego, krzepiącego błękitu. Wzgórza — nie białe już, ale rude. Chwilami, tak ni stąd ni zowąd, wicherzy się nam po twarzach jakiś rzeźwy wietrzyk, zacina i kręci w głowie, jak wino. Na rogu ulicy ktoś nam chce sprzedać pierwsze białe, jeszcze niebiałe i skurczone ze zimna. O! już białe! — mówimy sami do siebie, tonem zdziwionego dziecka. Noce są pełne gwiazd i księżyc jest jakiś duży i świetlisty. A czasem jest znowu bardzo ciemno i głucho, jakby się kryła w tem jakaś tajemnica. Coś idzie przez świat, przez ziemię wilgotną i przez nas, wracających z ostatnich balów. Aż wczoraj, w Niedzielę Mięsopusną, buchnęło z hurmem i tupetem wielkie Słońce, ozłociło tafle chodników, i jezdnie, i piękne kobiety, i dzieci pod Izbą Handlową, i okna nasze i wszystko. Czyż już trzeba brać do ręki tomik Wierzyńskiego i witać starem sercem Przedwiośnie?...

St.

KRONIKA.

Lwów, 13 lutego.

Poniedziałek, 13 lutego. Rz.-kat. Katarzyna R. — Gr.-kat. Kyra.

TEATR WIELKI.

Poniedziałek 13 bm. „Straszny Dwór”, przedstawienie popularne.
Wtorek 14 bm. „Pocałunek Kopciuszka”.
Środa 15 bm. „Lohengrin”.

TEATR NOWOŚCI.

Poniedziałek 13 bm. „Dziewczę z puszczy”.
Wtorek 14 bm. „Dziewczę z puszczy”.
Środa 15 bm. „Dziewczę z puszczy”.

TEATR MAŁY.

Poniedziałek 13-go godz. 7.30 „Potasz i Perlmutter”. Komedja w 3-ach aktach.
Wtorek 14-go godz. 7.30 wiec. Premiera „Góra Baby”. Rewija warszawska.

BIURO KONCERTOWE M. TUERKA.

Wtorek 14 lutego: Trio Poznańskie.
Piątek 17 lutego: Claudio Arrau, pianista.

S. Ł.

Juljusz Verne.

(W setną rocznicę urodzin).

Przed trzema dniami minęła 100-na rocznica urodzin rozgłośnego pisarza francuskiego, Juljusza Verne'a, znanego w całej Europie i tłumaczonego na wszystkie języki autora kilkudziesięciu powieści dla młodzieży. Znają go także doskonale starsze pokolenia dzisiejszej Polski, lepiej, niż młodzież współczesna, mająca już inne zamiłowania czytelnicze, inne — nie zawsze szlachetniejsze — zainteresowania i porywy. Dla nas Verne był, jeszcze przed laty dwudziestu, lekturą najukochańszą, najciekawszą. Umiał porywać w cudowną krainę wyobraźni, umiał wzruszać pięknie i głęboko, a nadeszły potrafił snuć barwnie, żywo, interesująco nieskończone opowieści o wspaniałych zdobyczach techniki, o wynalazczości i przedsiębiorczości ducha ludzkiego, przed którym niema zapory i granic. Jego powieści, takie jak: „Dzieci kapitana Granta”, „Tajemnicza Wyspa”, „Piętnastoletni kapitan”, „Dwadzieścia tysięcy mil pod wodą”, „Podróż naokoło świata w 80 dniach”, „Podróż z ziemi na księżyc” i t. d. — czytało się jednym tchem, z bijącym sercem, nie tylko w domu a'e i w klasie pod ławką, nieraz z uszczerbkiem dla oficjalnej nauki. Nie było ulubieńszych podarków gwiazdkowych i inieninowych nad „Verne'go”, a książki jego stawały się punktem wyjścia dla nieustraszonych marzeń młodzieńczych o ziemskich i nadziemskich przygodach, odysejach po morzu i przyjaźniach z Indianami. Jak niegdyś „Robinson” Defoe'go lub „Guliver” Swifta, tak i dzieła Verne'a miały swoją wielką epokę i swoje wpływy rozległe.

Dzisiaj marzenia Verne'a z dziedziny techniki i wynalazków — nie mają już tego ezotycznego posmaku, jaki nosiły ze sobą

Najbliższe nowości dramatyczne Mlejs. Teatrów. Najbliższą premierą Teatru Wileńskiego będzie świetna bajka sceniczna Benedykta Hertzka: „Czapurek”, grana przed paru laty z ogromnym powodzeniem w warszawskiej „Reducie” i na innych scenach polskich. „Czapurek” ukaże się w oryginalnych, niezwykle pomysłowych i barwnych kostiumach — ptasich i zwierzęcych — wypożyczonych z Warszawy. Drugą premierą będzie potężny dramat Romaina Rollanda, p. t. „Gra miłości i śmierci”, którego wstrząsająca akcja wysmuta jest z dziejów Wielkiej Rewolucji francuskiej. „Gra miłości i śmierci” należy do słownego cyklu dramatów rewolucyjnych Rollanda, z których dwa: „Danton” i „Wilki”, wystawione były na naszej scenie w ub. sezonach i święciły wielkie sukcesy. „Gra miłości i śmierci” ukaże się pod reżyserją p. E. Zyteckiego. Prócz tego rozpoczęto już próby z arcydzieła Szekspirowskiego: „Hamleta”, którego premiera przypadnie na pierwsze dni marca.

Rewija warszawska w Teatrze Małym rozpoczyna swoją gościnę we wtorek dnia 14-go bm. i pozostaje tylko 6 dni. Na program tej rewji, której tytuł brzmi „Góra Baby”, składają się ostatnie nowości teatrów rewolucyjnych warszawskich. W skład rewji wchodzi doskonałe siły zjednoczonych tychże teatrów oraz teatru „Karuzel”.

Z sali koncertowej. W najbliższym tygodniu odbędą się 2 koncerty o najwyższej wartości muzycznej. We wtorek 14 bm. grać będzie po dłuższej przerwie Trio Poznańskie, jak wiadomo najwybitniejszy Zespół kameralny cieszący się zagranicą olbrzymim powodzeniem. Trio w którym partia fortepianowa spoczywa w rękach naszego rodaka prof. Bronisława Poznańskiego wykona prześliczny program obejmujący dzieła Volkmanna i Brahmsa. Nowością programu będzie utwór genialnego wiołonczelisty i kompozytora hiszpańskiego Gaspara Casado. W piątek 17 b.m. grać będzie po raz pierwszy we Lwowie pianista Claudio Arrau artysta odznaczony na międzynarodowym festiwalu w Genewie pierwszą nagrodą. Wynajem niezwykłego artysty tego pianisty są głosy prasy zagranicznej, zaliczającej Claudio Arrau nie tylko do najwybitniejszych odtwórców współczesnych, ale nazywających go „Nowoczesnym Lisztem”.

Dzielnice biura wyborcze B. B. W. z Rząd. Okręgowego Biura Wyborcze Bezpartyjnego Bloku Współpracy z Rządem na miasto Lwów, podzieliło miasto na siedm dzielnic pokrywających się z podziałem politycznym z tą różnicą, że dzielnica druga (Gródecka) została podzielona na dwie dzielnice wyborcze a to: dzielnicę II-a i II-b. Dzielnice Biura mieszczą się zatem jak następuje: Dzielnica I. przy ul. Długosza l. 20 tel. 35—89. Dzielnica II-a ul. Gródecka l. 81. Dzielnica II-b, na razie przy ul. Gródeckiej 81. Dzielnica III. ul. Zamarynowska l. 43 tel. 42—39. Dzielnica IV ul. Łyczakowska l. 41 tel. 37—09. Dzielnica V. ul. Kilińskiego l. 3 tel. 4—20. Dzielnica VI. ul. Leona Sapiehy l. 41 tel. 49—53. Wszystkie Związki zawodowe i społeczne, mające swoją siedzibę w jednej z powyższych dzielnic, winne we wszystkich sprawach dotyczących wyborów, zwracać się do kompetentnego Biura dzielnicowego.

Wiec Korpusu Wysłużonych wojskowych. Odnośnie do notatki o zwolnieniu na dzień 15 lutego b. r. godzina 19-ta do lokalu Korpusu Wysłużonych Wojskowych we Lwowie, przy ul. Ochronek l. 1 wiecu Korpusu Wysłużonych Wojskowych, Związku Emerytowanych Podoficerów Zawodowych i Niższych Funkcjonariuszy P. P. zawiadamiamy, że do komitetu wiecowego wchodzi ponadto Związek niższych Funkcjonariuszy Poczтовых i Telegraficznych, wobec czego spo-

dziewany jest również silny udział członków powyższego Związku.

Piękny dar. Odpowiadając na adres Komitetu bud. gim. im. Komisji Edukacyjnej, złożył na cegiełki fundacyjne a 100 zł. P. P. Jan Pinterhofer, Juliuszowa hrabina Tarnowska, Gustaw Bachman i dr. Jan Pieracki, a 50 zł. dr. Maksymilian Lipatay, a 30 zł. Stanisław Wyhowski, a 20 zł. dr. Adam Gnoiński, Roman Czaykowski i Stanisław Sokołowski, a 15 zł. dr. Mikołaj Bilik, Zdzisław Sobota i Kazimierz książę Lubomirski. Szczodrym ofiarodawcom, których przykład niewątpliwie znajdzie żywy oddźwięk i przykład w społeczeństwie, składa Komitet serdeczne podziękowanie.

Program Kasyna i Koła Literacko-Artystycznego na bieżący tydzień. We czwartek dnia 16 lutego 1928 początek o godzinie 20-tej dr. Józef Reiss prof. Uniwer. Jagiel. — wykład p. t. „Dusza żydowska w muzyce”.

Kostiumówka Kasyna i Kała liter-art. zgromadziła ponad tysiąc osób. Zjawiało się sporo postaci i masek bardzo interesujących. Bawiono się doskonale do białego dnia. Niemniejsem powodzeniem cieszyły się: tradycyjny Bal mieszczowski i Bal rodzinny wojskowej. Była to najsilniej rozświetlona sobota karnawałowa. Cykl wielkich zabaw, rozpoczętych przez Bal. L. O. P. P. i najświetniejszy ze wszystkich Bal Prasy, zamyka w najbliższą sobotę Bal Związku Artystów scen lwowskich.

Sobotni raut studentek. W wspaniałych apartamentach Uniwersytetu odbył się w sobotę wykwintny i doskonale zaaranżowany Raut Studentek. Po pięknym programie rautowym, na który złożyły się produkcje muzykalno-śpiewacze, rozpoczęły się obojętne tańce, które przeciągnęły się do białego dnia. Obok tańców modnych, gości pojawiły się i nasze stare, zawsze piękne, a mazar był sierzysty, aż dudniły szanowne posejmowe sołtany. Młodzież akademicka obojętne przybyła w ogromnej liczbie, siejąc dookoła pogodę młodego, bujnego życia. Z osobistości zauważyliśmy p. komisarzową Strzelecką, p. zastępcę Komisarza Rządu, prof. Matakiewicza, rektorów ks. dr. Gerstmanna i dra. Moraczewskiego, profesorów Uniwersytetu Bulandę Longchamps, Stefkę, Zalewskiego, Czernego, Smogorzewskiego, Lempińskiego, Halbana Henryka, Czernedkiego, Rothfelda i innych, naturalnie z rodzinami. Bufet był obfity, a kierownictwo bufetu spotkało się z ogólnym uznaniem. Mimo 4 balów odbywających się równocześnie, Raut udał się świetnie.

Polskie Tow. Przyrodników im. Kopernika. Posiedzenie naukowe odbędzie się we wtorek dnia 14 b. m. o godz. 18-tej w Instytucie Geologicznym Uniw. J. K., ul. Długosza 8, z porządkiem dziennym: 1) prof. dr. Szymkiewicz: Stosunki liczbowe w budowie roślin.

„Verdun”. W środę dnia 15 lutego b. r. od godz. 19-tej rozpoczyna się w kinoteatrze „Lew” przedstawienia, podczas których będzie wyświetlany film p. t. „Verdun”. Zdjęcia w filmie autentyczne — ilustrują zapasy pod Verdun w r. 1916 przez okres sześciu miesięcy, więc przygotowawnie dokładne i planowe do ataku, rozpoczęcie ataku dnia 27 lutego 1916 r., cofanie się bohaterów wojsk francuskich, kontrofensywa francuska, zmienne losy walk, równoczesny atak niemiecki na morzu i w powietrzu. Uwagę widza przykuwają takie sceny, jak pojedynki w oblężeniach, torpedowanie okrętów przez łodzie podwodne, obstrzelanie żepelinów przez artylerię przeciwlotniczą. Wskazaniem jest, by film ten, który nie jest ani aktem pychy, ani szowinizmu, lecz bezstronnie zobrazowaniem bohaterskiego wysiłku i krwawego trudu obrońców Verdun — obejmowały szerokie koła społeczeństwa, starsza młodzież, członkowie stowarzyszeń wojskowych i t. p. Dla szkół, stowarzyszeń, związków —

przewidziane są odpowiednie zniżki — po osobistym porozumieniu się z Dyrekcją kinoteatru „Lew”. Przedstawienia tego filmu przysporzyć mają fundusze na prace kulturalno-oświatową lwowskiego garnizonu.

Bal na dochód Zakładu Naukowego im. Torosiewicza odbędzie się we wtorek 14-go lutego o godzinie 22-giej w salach Kasyna Ogniska Oficerskiego — ul. Fredry l. 1. Komitet Panów czyni energiczne przygotowania, by bal ten udał się pod każdym względem wspaniale, Komitet Pań zaś przygotowuje znakomity bufet. Po zaproszeniu można się zgłaszać. (które są jeszcze w bardzo ograniczonej ilości) w sklepie P. B. Bohosiewicz, ul. Hetmańska l. 6.

Pan Wojewoda Lwowski wyjechał ze Lwowa. Przyjmować będzie w piątek dnia 17 lutego b. r.

Olbrzymi wiec urzędników państwowych i sędziów odbył się wczoraj w południe w sali ratuszowej, którą wypełniły nieprzeliczone tłumy. W wiecu wzięli udział m. in. starosta Eckhardt, prezes Pollak, prezes Popowicz, dyr. Smolka, zastępca kom. Rządu prof. Matakiewicz, prok. Gürtler i dyr. Kwiatkowski. Po zagajeniu wiecu przez radcę Gettera, wybrano prezydium wiecu, w skład którego weszli pp. Getter, jako przewodniczący, inż. Blum, Kupczyński, Masłowski, Bern oraz Mikulski i Bumlewick jako sekretarze. Dyr. Kwiatkowski wygłosił referat o sprawie i postulatach urzędniczych, wskazując na rozwój zorganizowanej warstwy urzędniczej od r. 1926 i przychylnie rozumienie interesów tej warstwy przez obecny Rząd oraz wezwał ogół urzędników do zwartego frontu w liście Nr. 1. P. Marjan Magalas wygłosił następnie referat o sukcesach Rządu Marszałka Piłsudskiego na polu politycznym, ekonomicznym i społecznym. Dr. Filippek przemawiał im. Centr. B. Bezpart. pracowników państw., przyw. i samorząd dla współpracy z Rządem w Warszawie. Następnie zabierali głos kandydaci do Sejmu i Senatu listy Nr. 1 rektor Tokarski, prez. Panimer i prof. Zakrzewski, którzy oświadczyli, że rozwiązanie kwestii urzędniczej jest postulatem nie tylko klasowym ale ogólnopolskim. Mowy kandydatów przyjęto entuzjastycznie poczem przez aklamację uchwalamo następujące rezolucje: Urzędnicy państwowi i sędziowie, zebrani na wiecu dnia 12 lutego 1928, uchwalają:

1) przesłać P. Prezydentowi Rzplitej dr. Ignacemu Mościckiemu oraz prezesowi Rady Ministrów, Marszałkowi Józefowi Piłsudskiemu wyrazy czci i hołdu z zapewnieniem bezwzględnej oddania.

2) Poprzeć akcję bezpartyjnego Bloku współpracy z Rządem i Centr. Bloku wyborczego urzędników państw., samorządowych i prywatnych w Warszawie i upoważnić Prezydium wiecu do nawiązania z nimi stałej łączności, głosować na listę Nr. 1 oraz wezwać ogół urzędników państwowych i

przed laty pięćdziesięciu czy nawet dwudziestu. Niejedna „fantazja” techniczna Verne'a przyobiekła się już dawno w ciało i jest dla nas jakby chlebem powszednim (łódź podwodna, aeroplan, balony i t. d.). Wiedza ludzka doszła nie tylko — w wielu wypadkach — do marzonych przez francuskiego pisarza granic, ale często prześcignęła znacznie lot jego naukowej wyobraźni. Nawet najśmielsze jego „utopie” powieściowe, potępiane w okresie pozytywizmu, są dzisiaj na serio dyskutowane, aby wymienić statek-rakietę, czy statek międzyplanetarny, którymy można pojechać na księżyc lub na gwiazdziste pola Wener. W jednym z ostatnich numerów „Berliner Tageblattu” wybitni inżynierowie i badacze specjaliści fantazją poważnie na temat realizacji tych „jazd w 2 1/2 godzinach z Berlina do San Francisco” czy... z ziemi na księżyc.

Mimo to, znaczenie Verne'a nie może być umniejszane. Nie miał on geniuszu i głębi filozoficznej Wellsa, talentu pisarskiego Conan-Doyle'a czy Haggarda, ale był niepospolitym wizjonerem wiedzy i techniki, któremu zazdrośna przyszłość odkrywała swoje cuda. Trzeba traktować powieści Verne'a jako zjawisko historyczne, trzeba pamiętać, że te tajemnice natury przeczuwał i romantycznie opisywał przed 50-ciu laty spokojny obywatel miasta Amiens, — a wów czas z podziwem patrzeć będziemy na przedziwną intuicję, niezmierzony trud autorski i talent narracyjny pisarza, nieżyjącego już od lat 73.

Kim był jednak Verne jako człowiek? Jakie są dzieje jego życia? I oto tutaj zjawia się przed nami arcyciekawa kwestja jego pochodzenia i narodowości, wiążąca wielkiego pisarza z naszym narodem. Verne nchodzi od wielu lat za rodowitym Francuzem, pochodzącym ze starej rodziny francuskiej, z miasta Nantes. Tak notują go encyklopedje i uczone biografje francuskie. Co innego jednak przypomina i podtrzymuje z okazji jubileuszu krakowska „Nowa Reforma”, a za nią niektóre pisma warszawskie.

Wydobyto tutaj na jaw starą tradycję, że Jules Verne — to z krwi i pochodzenia Polak (czy też żyd polski, jak Klaczko), rodem z Płocka naszego, z Mazurów; nazwisko jego właściwe miało brzmieć: Juljusz Olszewicz. Rodzice jego mieli posiadać w Płocku dom; prócz najmłodszego Juljusza, było jeszcze 2 synów i 3 córki. Juljusz Olszewicz, od dziecka obdarzony niezwykłą fantazją, pełen niecodziennych porywów, opuścił w 18 roku życia Płock i wyemigrował najpierw do Włoch, gdzie zbliżył się do słynnego Zmartwychwstańca, O. Semeneńki; tutaj przyjął katolicyzm, i z pomocą tego wpływowego kapłana-pisarza dostał się na emigrację paryską. W Paryżu pracował zrazu jako agent giełdowy, potem marzył o karierze poszukiwacza złota i autora dramatycznego, aż wreszcie pod wpływem przyjaciela swego Nadara-Tournachona, literata i aeronauty, zabrał się po r. 1864 do pisania fantastycznych powieści dla młodzieży. Zerwawszy z rodziną i otoczeniem polskim, naturalizował się we Francji, jako obywatel miasta Nantes i na podstawie dekretu Napoleona III zmienił nazwisko rodowe Olszewicz na Verne, co jest dosłownym przekładem nazwiska polskiego (verne = olcha). Miał jednak korespondować ze Semeneńką (podobno są jakieś listy drukowane), a do końca życia — jak świadcza jego znajomi — mówił dobrze po polsku.

Wiadomości te o polskim pochodzeniu Verne'a były znane już dawniej. Podaje je np. stara Encyklopedia Orgelbranda z 1884 r., notuje także głośna encyklopedia amerykańska.

Francuzi nie uznają jednak tej „polskiej legendy”, a obecnie wytoczyli całą sprawę w prasie, zbijając artykuł „Nowej Reformy”. Zabrały głos dzienniki paryskie „Paris Soir”, „Liberte” i „L'Oeuvre”. „Liberte” obstała stanowczo za czystą krewią francuską Verne'a, za jego pochodzeniem z Nantes, powołując się zwłaszcza na studjum o tym pisarzu, skreślone przez jego własnego siostrzeńca, p. Allote de la Fuye; praca

ta nie pozostawia rzekomo żadnej wątpliwości co do tego, że Verne nigdy Polakiem nie był. Ignoruje również na temat tej „legendy” znany pisarz Pierre Mille w dzienniku „L'Oeuvre”, przypominając inną „legendę”, która była niegdyś rozpowszechnioną, jakoby Juljusz Verne był wogóle mitem, a powieści jego pisała cała spółka wydawnicza, popularyzująca zagadnienia techniczne i naukowe. Legenda ta utrzymywała się np. tak silnie we Włoszech, iż słynny autor „Serca”, Edmund de Amicis, wyruszył nawet do Amiens, aby zbadać, czy indywiduálny Verne naprawdę istnieje. Prasa niemiecka, święcąc jubileusz Verne'a, uważa również genealogję polską tego pisarza za fałsz, oświadczając zresztą, że jej to wszystko jedno; wszak czci talent Verne'a i jego wpływ na niemieckie dzieci, a nie jego narodowość.

I nam z punktu widzenia walorów kulturalno-artystycznych może być „wszystko jedno”. Niemniej jednak zagadka polskiego pochodzenia Verne'a domaga się ostatecznego rozwiązania. Metryki w Nantes nie istnieje; należy jednak zbadać akta metrykalne w Płocku i tradycję miejscową płocką, należy sięgnąć do korespondencji O. Semeneńki i do archiwum Zmartwychwstańców w Rzymie (gdzie rektoruje obecnie nasz sympatyczny lwowianin, ks. Tadeusz Olejniczak), skontrolować biografje Allote de la Fuye'a i inne prace o Verne'm, zairzeć może i do świadectw parysko-emigracyjnych, — a rzecz zostanie niewątpliwie wyświełlona.

Nie chcemy i nie możemy odbierać Francji jej arcypopularnego pisarza, ale warto przecież dowiedzieć się napewno, czy z ziemi polskiej wyrósł ten, któremu młode, polskie dusze przez tyle lat oddawały najpiękniejsze bodaj godzinny dziecinnych ranej i czystych, niepowrotnych zachwytyw...

sędziów do solidarnego oddania głosów na tę samą listę.

3) Domagać się jak najrychlejszego polepszenia obecnego katastrofalnego stanu ekonomicznego pracowników państwowych, wprowadzenia awansu automatycznego, stabilizacji, uchyleńia redukcji, obciążających przedwczesnymi emeryturami Skarb Państwa oraz obniżających sprawność urzędowania, zrównania praw emerytalnych wszystkich emerytów, automatycznego uwzględnienia przy wymiarze emerytur każdorazowej poprawy bytu czynnych pracowników państwowych oraz zrealizowania tych idealnych postulatów zgodnie z uchwałami warszawskiego kongresu zrzeszeń pracowników państwowych i samorząd. z dnia 29 i 30 października 1927 r., z którymi obecni na wiecu najzupełniej się solidaryzują w przekonaniu, że Rząd, poparty przyszłym Sejmem i Senatem, uwzględni i przeprowadzi w interesie Państwa, obywateli i pracowników państwowych powyższe postulaty urzędnicze.

W końcu przemówił p. Dziegielewiec, kończąc okrzykiem na cześć Marszałka Piłsudskiego.

Związek właścicieli kinoteatrów przyłączył się do B. B. W. z Rządem. Wczoraj w sali kina „Palace” odbyło się konstytuujące zgromadzenie krajowego związku właścicieli kin, na którym zapadł szereg uchwał, dotyczących się organizacji związku. Poza to uchwalono poprzeć B. B. W. z Rządem, który daje gwarancję szybkiego i pomyślnego zadośćuczynienia słuźącym postulatów właścicieli kin. Równocześnie oddano wszelkie środki propagandowe, jakimi kina dysponują propagandzie listy Nr. 1. W związku z tem w dniu wczorajszym zaczęto w lwowskich kinoteatrach wyświetlać propagandowe klisze z postacią Marszałka Piłsudskiego (Marszałek wśród dzieci, jako Budowniczy Polski i Strażnik Skarbu Państwa) przyjmowane przez publiczność huraganem oklasków.

Lwowski Oddział Banku Związku Sp. zarobkowych obchodził w dniu wczorajszym uroczyste 5-lecie swojej działalności w wschodniej Małopolsce. Na obchód ten dyrektorowie Oddziału pp. Antoni Rozwadowski i Tomasz Urbankowski zaprosili przedstawicieli i kierowników wszystkich poważniejszych instytucji finansowych lwowskich oraz redaktorów naczelnych dzienników miejscowych. Zebranych gości oprowadzali dyrektorowie po gmachu Banku i udzielili mnóstwo nad wyraz ciekawych szczegółów, dotyczących zarówno powstania Oddziału lwowskiego jak i operacji bankowych, które ten Oddział przeprowadza. O wielkim i szybkim rozroście Oddziału B. Zv. Sp. Zar. świadczy następująca cyfra: w chwili powstania w r. 1923, Oddział zatrudniał 21 pracowników, obecnie zatrudnia 83. Obrót w r. 1924 wynosił 31 milionów zł. — w r. 1927: 385 milj.

O godz. 1-szej zebrani goście zasiadli do śniadania, któremu podejmowali ich przeźmi dyrektorowie. W miłym nastroju spędzono godzin kilka.

Projekt nowego prawa bankowego. Dnia 7 b. m. odbyło się w Izbie przemysłowo-handlowej pod przewodnictwem r. Süßweina posiedzenie komisji bankowej Izby przy współudziale zaproszonych reprezentantów sfer interesowanych, celem przeprowadzenia dyskusji nad projektem rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o warunkach wykonywania czynności bankierskich i nadzoru nad temi czynnościami. Starszy referent Izby dr. Jasiński przedstawił zmiany, jakie zachodzą między dotychczas obowiązującą ustawą bankową a projektem rozporządzenia, poczem poddano dyskusji zmienione postanowienia. Wyniki narad stanowiąc będą podstawą do opracowania opinji Izby.

Pomnik Kasprowicza w Inowrocławiu. Komitet budowy pomnika Kasprowicza w Inowrocławiu zaakceptował projekt pomnika, wykonany przez artystę rzeźbiarza Haupta. Pomnik ten przedstawia Kasprowicza w pozie siedzącej. Ubrany jest w pelerynę zakopiańską, w lewej ręce trzyma książkę. Koszt budowy pomnika obliczono na 80.000 zł. Odsłonięcie pomnika nastąpić ma w r. 1930.

Samoloty Forda. Jeszcze w roku ubiegłym postanowił Henryk Ford przystąpić do fabrykowania en masse aeroplanów, by w ten sposób uprzystępnąć komunikację powietrzną szerokim masom. W myśl planu, odpowiadającego zasadom wyrobu jego znanych automobilów, zdecydował Ford nie zaprzętać sobie głowy żadnymi radykalnymi reformami w dziedzinie konstrukcji aparatów, a poprzestął na skopjowaniu normalnego samolotu francuskiego typu handlowego. Próbnego lotu na pierwszym „fordzie powietrznym” dokonał sam Lindbergh w kilka dni po powrocie z Paryża. Niedaleka jest chwila, kiedy „serjowe” aeroplany ukażą się w handlu; są to miniaturowe aparaty, mogące z łatwością pomieścić się w zwykłym garażu, obliczonym na dwie maszyny. Prosta ich konstrukcja, dostateczna szybkość turystyczna (130 klm. na godzinę), minimalne zapotrzebowanie benzyny (absolutnie ta-

kie same, jak w samochodach), niska wreszcie cena nakuja doskonałą przyszłość skrzydlatym fordom.

Rozwiązanie wiecu listy Nr. 24 we Lwowie. Z powodu awantur, jakie odbyły się na wczorajszym wiecu listy Nr. 24 w Teatrze Małym delegat policji p. Wagner wiec rozwiązał a policja usunęła zebranych z sali. Czterech osobników aresztowano.

Aresztowanie oszusta. Wczoraj w Warszawie aresztowano na podstawie listów gończych Zygm. Czernickiego, b. urz. Gal. Kasy Oszczędności, który przerobił cyfrę 12 dol. w książeczce oszczędności na 612 dol., następnie zaś podjął 600 dolarów i zbiegł ze Lwowa.

Samobójstwo. Wczoraj przedpołudniem p. zabiwała się życia wyrzucim z rewolweru 21-letnia absolwentka sem. naucz. Maria Bayerówna (Kopcowa 14). Przyczyną rozpaczliwego kroku była nieuleczalna choroba piersiowa.

Włamania do mieszkań b. prez. miasta p. Neumanna przy ul. Ponińskiego 33 dokonano w nocy z soboty na niedzielę. Włamywacze rozbili trzy szafy i unieśli szereg przedmiotów wartości kilkuset złotych.

Pismienictwo i sztuka.

Jan Smółka: Katalog Archiwum Aktów Dawnych miasta Przemysła. Str. XVI — 240. Nakładem gminy miasta Przemysła.

Cenny materiał do poznania źródeł dotyczących historii Przemysła a nawet i ogólnie polskiej zyskała nauka przez wydanie niniejszego katalogu. Umożliwi on badaczom korzystanie z bogatych zbiorów tego grodu, które cudem niemal przetrwały wszystkie zamieszki dziejowe. Do najcenniejszych pomników naszej przeszłości, znajdujących się w Przemysłu, zalicza wydawca księgi ławnicze z XV i XVI stulecia i listy pisane do niejakiego Leru'ego, rzucające pewne światło na życie gospodarze tudzież obyczajowe szlachty w okolicach Przemysła w okresie poprzedzającym pierwszy rozbiór Polski i w latach następnych. Katalog, nad sporządzeniem którego pracował wydawca przez lat sześć, zaleca się jasnością układu i przejrzystością podawanych wyciągów, które umożliwiają czytającemu zorientowanie się czego po danym akcie można się spodziewać. Ogłoszenie go drukiem świadczy chlubnie o ambicjach kulturalnych czynników rządzących Przemysłem, a także o trafnym doborze archiwariusza, któremu powierzono żmudną pracę około uporządkowania bogatych zbiorów. Nad zabezpieczeniem ich od zniszczenia i udostępnieniem dla badaczy przez odpowiednie pomieszczenie muszą komplementnie pomyśleć sfery kompetentne, jak tego domaga się słusznie p. Smółka we wstępie dodanym do katalogu. (Nit.)

Wanda Miłazewska. Pierwsza miłość. Warszawa 1928, nakł. Księgarni F. Hoesicka, str. 302.

Na nowy tom W. Miłazewskiej złożyło się czternaście nowel, jednakowo poprawnych pod względem stylistycznym i językowym. Nowele te żadnych nowych wartości nie przynoszą. Są to sentymentalne opowiadania anegdotyczne, pisane dawną techniką — przy zupełnym braku pogłębienia psychologicznego. Tytuły nowel: Grande-Grille, Niebieskie oczy Ewmi, Pierwsza miłość, Bukiet, Balbina, Kolorowe światło, Na prog, In spe (Historja o sześciu Marjach), Siostra Miriam, Za szklaną szybą, Trzynasta, Sprawa kryminalna, Ewmi i Adamina, Jabłonie. A. C. S.

Jerzy Szaniawski, Łgarze pod „Złotą kotwicą”. Warszawa 1928, nakł. Księgarni F. Hoesicka, str. 217.

Autor znany jest jako pisarz dramatyczny, którego sztuki: Murzyn, Papierowy kochanek i in. grane były na wielu scenach polskich. Nowy tom J. Szaniawskiego, to zbiór kilkunastu krótkich „feuilletonowych” nowel. Język ich prosty i lekki, styl pełen nieodpowiedzeń i skrótów myślowych. Utwory te — dalekie od realizmu, analiz psychologicznych lub osobistych wynurzeń, bez zbytejnej pretensji do sensacyjności w doborze tematów — niecierpliwia trochę jako tylko „uprawdopodobnione wymysły”. Z drugiej jednak strony może się podobać konsekwentne zachowanie pogodnego tonu historii zmyślonych — opowiadań, które czasem wywołują wesoły uśmiech, choć częścię „wlecze się za nimi melancholija”.

Najlepszą nowelą w zbiorze jest pierwsza: Łgarze pod „Złotą kotwicą”. Tytuły innych opowiadań są: Jenerał, Klerycy, Ogród na wydmie, Przy fortepianie, Przygodła odmłodzonych, Słońce w pudełeczku, Brzozowa aleja, Mistrz i uczeń, Dwaj panowie, Jak zegary, Bał. Kubek, Lana-Park, Uśmiechnięte siostry. A. C. S.

Nowe pismo polskie na Dalekim Wschodzie. Od 1 stycznia b. r. zaczęło wychodzić w Charbinie nowe czasopismo p. t. „Listy

polskie z Dalekiego Wschodu Azji i biuletyn handlowo-przemysłowy”. Pismo to odbiega znacznie od typu znanego nam charbińskiego „Tygodnika Polskiego”, wydawanego od kilku lat przez zasłużonego działacza tamtejszego ks. Wł. Ostrowskiego. Według zapowiedzi redakcyjnej będzie ono poświęcone sprawom miejscowym ekonomicznym i kulturalnym, ma więc uwzględniać przede wszystkim interesy tamtejszej kolonii polskiej. Będzie ono zatem z jednej strony kroniką życia rozrzuconych po wielkich ośzaczach Dalekiego Wschodu naszych rodaków, a z drugiej źródłem informacyjnym o ich potrzebach i troskach. „Listy Polskie” drukowane są częściowo po angielsku, a w przyszłości nawet po chińsku, aby w ten sposób udostępnić wiadomości o sprawach polskich cudzoziemcom. O niezmierniej doniosłości takiego organu nie trzeba przekonywać, aby tylko inicjatorom nie zabrakło nie zbędnej energii i środków. Z pierwszego numeru możemy już wyrobić sobie dodatni sąd o tem szlachetnym i pożytecznym przedsięwzięciu. Na szczególną uwagę zasługuje w nim artykuł znanego nam dobrze dyrektora gimnazjum polskiego w Charbinie inż. Kazimierza Grochowskiego, słynnego podróżnika i uczonego archeologa, w którym porusza nader aktualną sprawę potrzeb tamtejszych kolonii polskich w różnych dziedzinach, a przede wszystkim w dziedzinie kulturalnej. Prenumerata „Listów Polskich”, którą można uzyskać przez P. K. O. (konto Nr. 191.180) wynosi w Polsce 6 zł kwartalnie.

Z sali koncertowej.

Czeski kwartet smyczkowy im. Ondrička.

Czeski kwartet smyczkowy im. Ondrička, występował we Lwowie, o ile się nie myli, po raz pierwszy, bo jeśli to nawet miało miejsce kiedyś przed laty, to w każdym razie nie w obecnym składzie. Witaliśmy go z niekłamana radością, jak każdy zresztą zespół kameralny, goszczący we Lwowie, brak bowiem tego rodzaju produkcji bardzo dotkliwie daje się odczuwać w naszym repertuarze koncertowym; nie są one też z natury rzeczy nie będą nigdy obliczone na efekt, i nie dla publiczności, goniącej w sali koncertowej za sensacją, tem większem zaś są światem dla prawdziwych miłośników muzyki. Specjalnie literatura kwartetu smyczkowego jest ogromnie bogata w dzieła pierwszorzędnej wartości, żeby tylko zacytować kompozytorów klasycznych, którzy temu zespołowi powierzali najcenniejsze i najpiękniejsze swe myśli.

Czeski kwartet im. Ondrička sięgał przede wszystkim do skarbów własnej literatury kameralnej, a więc do kwartetów Dworaka i Suka; obaj ci kompozytorowie są reprezentantami kierunków i dążeń muzyki czeskiej na pograniczu XIX. i XX. wieku. Suk, jakkolwiek młodszy od Dworaka, także jeszcze żadną miarą nie może być uważany za przedstawiciela współczesnej generacji muzyków czeskiej. Kwartet jego B-dur op. 11, stoi na gruncie ścisłej tonalności, nie gardząc jednak harmoniką wyrafinowaną, zawsze bardzo subtelną i pomysłową; ten sam liryzm nastroju w tematach, owianych specyficzną dla Suka atmosferą melancholij, robotą nadzwyczaj precyzyjną.

Do najlepszych dzieł kameralnych zaliczyć też można kwartet Dworaka d-moll op. 34; najpiękniejsza może jest jego część druga, w której charakterystyczne w muzyce czeskiej rytmy polki zostały bardzo pomysłowo przestyliżowane w formie Scherza.

Kwartet D-dur Mozarta natomiast nie był szczęśliwie dobrany; wobec takiego ogromnego bogactwa muzyki kameralnej Mozarta, trudno zrozumieć, dlaczego tak właśnie, a nie inaczej padł wybór naszych gości.

Pod względem wykonania przyznać należy kwartetowi czeskiemu solidną muzykalność i zespolenie się w jednolitą jednostkę artystyczną, dość znaczną precyzyję rytmiczną i nawet poprawne przestrzeganie stylistycznych cech utworu, brak natomiast ważnego bardzo atutu w grze zespołowej, jakim jest barwa. Zwłaszcza zarzuty te skierować należy pod adresem pierwszego skrzypka, którego ton nie stał absolutnie na wysokości zadania, to samo da się powiedzieć o altówce; wskutek tego monochromiczna już z natury rzeczy kompozycja stawała się w ich interpretacji dziwnie szarą i bezbarwną. Dawało się to odczuć bardzo ujemnie, zwłaszcza w pięknym kwartecie Suka.

Stefanja Łobaczewska.

II-ga Olimpiada zimowa.

St. Moritz, 12 lutego. (PAT.) W przeddniu otwarcia II Igrzysk Zimowych prezydent Związku Szwajcarskiego, Schulthoss wydał przyjęcie w hotelu Palace. Na przyjęciu byli obecni m. in.: poseł francuski w Szwajcarii Hannosy, minister duński Hoelst, książę perski Afra, książę holenderski z małżonką i t. d. Rano odbyło się uroczyste otwarcie II Igrzysk Zimowej Olimpiady w St. Moritz. Prezydent Związku Szwajcarskiego, Schulthoss zainaugurował otwarcie Igrzysk wielkimi przemówieniem, witając gości przybyłych do St. Moritz ze wszystkich stron świata, oceniających wagę Igrzysk Olimpijskich. Z ramienia Polski bierze udział reprezentant polski Modzelewski, konsul Czapllicki. Ogólną uwagę widzów przyciągnęła wspaniała postawa drużyny polskiej, która jaskrawo wyróżniła się podczas defilady tak postawą, jak i najskładniejszym zespołem wśród wszystkich narodów. Natychmiast po otwarciu odbył się pierwszy mecz hockeyowy pomiędzy drużynami Szwajcarii i Austrii, z wynikiem 4:4. Popołudniu Francja pokonała Węgry 2:0, Anglia zaś Belgię 7:3, Szwecja pokonała Czechosłowację 3:0. Szwedzi panowali zupełnie nad Czechami. Czesi nie dorosli do takich przeciwników, to też zwycięstwo Szwedów było zupełnie zasłużone.

W niedzielę rano Belgia pokonała Węgry 3:2. W meczu Polska - Szwecja wynik był remisowy 2:2. W pierwszej części Szwecja prowadziła 1:0, lecz ruchliwi Polacy wkrótce wyrównali, a następnie dostrzeliwali drugą bramkę, poczem wyrównują Szwedzi. Bramki dla Polaków strzelili Adamowski i Turalski, dla Szwedów Holmquist. Francja pokonała Anglię w stosunku 3:2 (niespodzianka!). W klasyfikacji biegu narciarskiego patroli wojskowych pierwsze miejsce zajęła Norwegia w czasie 2 g. 30 min. 47 sek., drugie Finlandja 2:34:37, trzecie Szwajcarya 2:35:04, dalej Włochy, Niemcy, Czechosłowacja. Bieg odbywał się na dystansie 50 klm. Startowało w Salot 9 ekip. Polska zajęła siódme miejsce (4 godz. 33 min. 45 sek.).

Z sali sądowej.

Piętnasty dzień rozprawy o zamordowanie ś. p. kuratora Sobińskiego.

W dalszym ciągu sobotniej rozprawy przewodniczący odczytał zeznania w myśli uwzględnionych wniosków. Następnie rozprawę odroczone do poniedziałku.

Na dzisiejszej rozprawie zeznawali wyłącznie członkowie organizacji szpiegowskiej, zasadzeni w procesie krakowskim z Pipczyńska, sekretarką tej organizacji na czele. Świadców tych wprowadzono pod eskortą z więzienia w Wiśniczu, gdzie odbywają jeszcze karę.

Pierwszy zeznawał J. Nakoneczny, który już odbył karę 1½-rocznego więzienia za udział w szpiegostwie. Świadek ten oświadczył, że nikogo z oskarżonych obecnie nie zna i nie pozostawał z nimi w kontakcie. Nie wiadomo mu jest o tem, że siostra jego Aniela, również skazana za szpiegostwo, wysyłała depesze do osk. Olgi Werbickiej.

Następny świadek, Mikołaj Stefaniszyn, b. seminarzysta, odsiadujący karę za szpiegostwo, zaprzeczył wszystkim zeznaniom w śledztwie. Służył w wojsku polskim w kancelarii mobilizacyjnej.

Św. Roman Szumski, odsiadujący karę 4-letniego więzienia w Wiśniczu, mieszkał w Warszawie, gdzie miał „Biuro pośrednictwa” i trudnił się propagandą nacjonalistyczną. Świadek przyznaje, że zbierał materiały do wojsku polskiem dla ukraińskiej organizacji wojskowej i reprezentacji nar. w Berlinie. Na pytanie, do czego materiały te służyły, świadek wyjaśnia, że dla przyszłej armji ukraińskiej.

Kolejny świadek Paweł Zabołocki, sądzony na 4 lata za szpiegostwo, uchyla się od udzielania odpowiedzi na zadawane pytania, zastępując się niepamięcią. Na pytanie, czy należał do U. O. W., nie odpowiada, zaś na takie same pytanie obr. dr. Starosolskiego, stwierdza, że należał i że do tego przyznał się na rozprawie w Krakowie.

W tem miejscu zarządzone przerwy.

Depesze z nocy.

NOWY POSEŁ JAPOŃSKI W POLSCE NA ZAMKU.

Warszawa, 12 lutego (PAT). Dnia 11 b. m. o godz. 12 w południe p. Hajime Matsusima, poseł nadzwyczajny i minister pełnomocny Jego Ces. Mości cesarza Japonji złożył Panu Prezydentowi Rzpltej swe listy uwierzytelniające na uroczystej audjencji na Zamku. Przy wręczeniu listów uwierzytelniających pan poseł wygłosił przemówienie, w którym powiedział między innymi: „Będąc szczęśliwym i dumnym z powierzonej mi misji, pozwalam sobie liczyć na zyczliwą łaskawość Waszej Ekscelencji, jak również Pańskiego Rządu w spełnianiu mojej misji, tak, aby można powiedzieć o mnie że jestem wiernym sługą Japonji i szczerym przyjacielem Polski“ Pan Prezydent Rzpltej odpowiedział zapewnieniem współpracy Rządu polskiego w zabiegach posta japońskiego.

DEMENTI.

Warszawa, 12 lutego (PAT). komunikuje: Berlińska Agencja telegraficzna „Telegraphen Union“ podała w sobotę wieczorem wiadomość swego korespondenta warszawskiego, że w czwartek rano wyjechał do Moskwy Płk. Maciesza z tajną misją od Marszałka Piłsudskiego, celem przeprowadzenia akcji pośredniczącej pomiędzy Warszawą a Moskwą. Wiadomość ta jest od początku do końca zmyślona.

SPRAWY POLSKIE NA SESJI RADY LIGI NARODÓW.

Gdańsk, 12 lutego (PAT). Według doniesień nadeszłych tu z Genewy, na porządku dziennym marcowej sesji Rady Ligi Narodów umieszczone będą między innymi 3 sprawy gdańskie, a mianowicie sprawa t. zw. małej Westerplatte (gdańska kontrola celna), dalej kwestia postoju polskich okrętów wojennych w Gdańsku, wreszcie sprawa kompetencji sądów gdańskich w odniesieniu do skarg kolejarzy przeciw polskiemu skarbowi kolejowemu. W związku z tem pisma gdańskie donoszą z Genewy, iż w kołach Ligi Narodów spodziewają się, że sprawa Westerplatte i sprawa postoju polskich okrętów wojennych w Gdańsku będą załatwione w drodze bezpośrednich rokowań polsko-gdańskich, przed rozpoczęciem sesji Rady Ligi Narodów, albo też rokowania te posuną się tak daleko, że sprawy te nie będą już zaprzętały Rady Ligi Narodów.

UBOSTWO KULTURY LITEWSKIEJ.

Paryż, 12 lutego (PAT). Prasa omawia w dalszym ciągu kwestję litewską. „Action Francaise“ zamieszcza korespondencję Le Bouchera z Kowna, który zbija twierdzenia uczonych litewskich o bogactwie literatury litewskiej. Korespondent opisuje rozmowę z pewnym profesorem uniwersytetu kowieńskiego, który po dłuższej dyskusji zmuszony był przyznać, iż brak wszelkich pomników kultury litewskiej. Le Boucher kończy swoją korespondencję podkreśleniem ubóstwa życia intelektualnego na Litwie, która przesiąknięta całkowicie kulturą polską, zmuszona była po wypowiedzeniu tej ostatniej wojny, rzucić się w objęcia obcych, nie posiadając bowiem żadnych własnych zasobów.

ROZPOCZĘCIE ROKOWAŃ HANDL. NIEMIECKO-SOWIECKICH.

Berlin, 12 lutego (PAT). W sobotę odbyło się w urzędzie spraw zagranicznych otwarcie niemiecko-sowieckich narad gospodarczych. Ze strony Niemiec przewodniczy rokowaniom kierownik Wydziału wschodniego w urzędzie spraw zagr. dyrektor ministerjalny Dr. Walroth, ze strony Sowietów p. Scheifer, członek kolegium komisariatu ludowego dla handlu. W przemówieniach otwierających narady przewodniczący obu delegacji podkreślili znaczenie rozpoczętych rokowań dla dalszego rozwoju stosunków gospodarczych pomiędzy Niemcami a Unią Sowietów oraz dali wyraz dobrej woli do wspólnej pracy nad usunięciem w drodze przyjaznych narad istniejących trudności.

MOCNE SŁOWA POINCAREGO.

Strassburg, 12 lutego (PAT). Poincare, któremu ludność zgótowała wspaniałą owację patriotyczną, wygłosił tu przemówienie, w którym zaznaczył, między innymi, że nikczemne czyny pewnych zbrodniarzy oraz wystarczająco do wzbudzenia buntu sumienia Alzacji oraz wywołania pełnych oburzenia protestów. Alzacja będzie zdumiona nikczemnością, jaka zostanie ujawniona i niezawod-

nie nie będzie już nadal tolerowała u swoich synów ani pobłażliwości, ani zaślepienia. Alzacja nie dopuści również, ażeby podejrzani agenci i prowokatorzy oraz pokątni maklerzy wydawali w Alzacji dzienniki za pieniądze czerpane ze źródeł zagranicznych i ażeby pod płaszczykiem autonomji i neutralności Alzacji przygotowywali nową amputację Francji.

Kraków, 12 lutego (PAT). Dziś o godzinie 5 popołudniu odbyła się w nawie b. kościoła śp. Agnieszki Akademja ku uczczeniu 6-tej rocznicy koronacji Ojca św. Po odśpiewaniu przez chór hymnu papieskiego, podniósł przemówienie wygłosił ks. Machay, poczem nastąpiła odcześć artystyczna. Akademję zakończono odegraniem obrazku scenicznego „Polska zmartwychwstała“.

Berlin, 12 lutego (PAT). Komisja szkolna niemieckiej partji ludowej, uchwaliła po dłuższej dyskusji rezolucję, wyrażającą uznanie dla frakcji niemieckiej partji Indowej za jej politykę w sprawie ustawy szkolnej.

Depesze przedpołudniowe.

SENSACYJNE ARESZTOWANIE.

Katowice, 13 lutego (AW). Sensację wywołało tu aresztowanie Augusta Firschkego, dyrektora Kasy chorych w Pszczynie. jednego z czołowych kandydatów Bloku niemieckiego do Sejmu. Firschke oskarżony jest o dopuszczenie się na stanowisku dyrektora Ogóln. Zw. Kas Chorych na Śląsku szeregu nadużyć.

WIECE PRZEDWYBORCZE.

Warszawa, 13 lutego (AW). W ciągu dnia wczorajszego odbyło się tu kilkanaście wieców PPS, w tem 1 wiec dla kobiet. Komitet Bezpart. Bloku Współ. z Rządem urządził d. 12 bm. 4 wiece, na których przyjęto odpowiednie rezolucje.

KONFISKATY.

Warszawa, 13 lutego (AW). Konfiskacie uległ ostatni nakład „Momentu“ za umieszczenie 2 komunikatów Bloku mniejszości narodowych. Podobnemu losowi uległ z tych samych powodów „Hajnt“.

ZAPOBIEGANIE POWODZI.

Warszawa, 13 lutego (AW). W związku ze spodziewanem ruszeniem lodów na Wiśle, do Warszawy przybył z Nowego Dworu bataljon elektrotechniczny saperów. Zarządzono szereg środków zmierzających do zapobieżenia skutkom ewentualnej powodzi.

Z ostatniej chwili.

SZÓSTA ROCZNICA KORONACJI PIUSA XI W WARSZAWIE.

Warszawa, 13 lutego (Tel. wł.). W dniu wczorajszym na Ratuszu warszawskim odbyła się w obecności Prezydenta Mościckiego uroczysta Akademja dla uczczenia szóstej rocznicy koronacji papieża Piusa XI. W imieniu Marszałka Piłsudskiego gen. Konarzewski odczytał depeszę, wysłaną przez komitet organizacyjny do Watykanu z prośbą o błogosławieństwo, a także następującą odpowiedź na powyższą depeszę: „Jego Świętobliwość Ojciec święty Pius XI. bardzo wzruszony hołdem organizacji katolickiej w Warszawie z okazji VI rocznicy koronacji, czuje się szczęśliwym, że może powtórzyć wyrazy swej łaskawej życzliwości dla szlachetnego narodu i dziękując z serca przesyła organizatorom i uczestnikom uroczystości, jakoteż całej Polsce, błogosławieństwo Apostolskie“.

WICEPREMIER PROF. BARTEL PRZEMÓWI DZIŚ PRZEZ RADJO.

Warszawa, 13 lutego (tel. wł.) W dniu dzisiejszym Wicepremier prof. Bartel powtórzy przez radio stację warszawską swój odczyt, wygłoszony wczoraj w Starym Teatrze w Krakowie.

POWSTAŃCY ŚLĄSCY PRZECIW KORFANTEMU.

Warszawa, 13 lutego (Tel. wł.). Związek Powstańców Górnośląskich ogłosił odezwę przeciw Korfantemu, zredagowaną w słowach szczególnie ostrych i mocnych. W odezwie czytamy takie zdanie: „My, byli powstańcy musimy precz z życia publicznego wymieść tego, którego dżonie zbroczne są krwią powstańców i który tworzył dla siebie obrzydliwą fortunę, wówczas, kiedy robotnik i chłop polski cierpiał straszną nędzę. Was, powstańców wzywamy, byście stali twarzą w obronie czci powstańczej szarpanej przez Korfantego“.

WIELKI WIEC URZĘDNICZY W STOLICY

Warszawa, 13 lutego (PAT) Wczoraj w sali Kinoteatru Stylowego odbyło się wielkie zgromadzenie, zwołane przez Centralny Komitet wyborczy B. B. W. z Rządem, pracowników państwowych, prywatnych i samorządowych. Przemawiali b. min. Makowski, Józef Lipiński, kandydat do Sejmu, prezes Stowarzyszenia urzędników państwowych, pan Bujak-Bogucka, Leon Lempke, kandydat do Senatu oraz Bronisław Malinowski, prezes Głównego Stowarzyszenia urzędników. Przyjęto jednogłośnie następującą rezolucję: „Zebrani na zgromadzeniu 12 b. m. pracownicy państwowi i samorządowi stwierdzając, że w okresie półtorarocznym rządów Marszałka Piłsudskiego nastąpiła poprawa stosunków gospodarczych, w której wyniku nastąpić musi poprawa bytu i warunków życia, w szczególności opieki nad światem pracy, wprowadzając ustawę ubezpieczeniową i o ochronie pracy, postanawiają głosować na listę Nr. 1“.

Sprawy gospodarcze.

XIV Wiosenne Targi Wiedeńskie, które odbędą się w dniach od 11 do 18 marca 1928 mają już swoją ustaloną tradycję, dowodem tego jest, że podczas Targów jesiennych 1927 r. zarejestrowano 25.000, odwiedzających kupców z wszystkich państw kontynentu. Obecnie wiosenne Targi Wiedeńskie zapowiadają się niemniej interesująco dla naszego kupiectwa, wystawia bowiem 14 państw europejskich i Japonja. Atrakcją zaś na Targach wiosennych będzie specjalna impreza w pokazie działu automobilowego, przy której Ameryka najwybitniejszy udział zapowiedziała. Zbiorowe wycieczki zapowiedziały Belgja, i Francja. Kupiectwo nasze powinno skorzystać z nadarżającej się sposobności, bo nie tylko ma możliwość poczynienia tanich zakupów, lecz także uzyskać długoterminowe kredyty, zapoznawszy się z zarzem z inowacjami na polu przemysłu i handlu. Legitymacja w cenie 7 zł. zastępuje wizę paszportową austriacką i czechosłowacką, jakoteż uprawnia do ulg kolejowych w Polsce, Czechosłowacji i Austrii oraz służy jako stały wolny wstęp na Targi. Informacje udzielają: Honorowy zastępca Targów Radca komercyjny Oskar Fabian, Lwów, ul. Legionów 5 oraz wszystkie placówki upoważnione do sprzedania kart legitymacyjnych na Targi Wiedeńskie.

Częściowe wstrzymanie emigracji. Dnia 8 lutego b. r. podpisane zostało rozporządzenie Ministra pracy i opieki społecznej w porozumieniu z Ministrem spraw zagranicznych w sprawie częściowego wstrzymania emigracji. Praktyka dotychczasowa Urzędu Emigracyjnego wykazała, że w wielu wypadkach osoby emigrujące z Polski, w poszukiwaniu lepszych warunków bytu i pracy, okazują się w miejscu przeznaczenia w gorszym położeniu, niż były w Polsce, a to z powodu niemożności znalezienia pracy lub niemożności dostosowania się do nowych warunków bytu. Zgodnie z art.101, rozporządzenie przewidujące ograniczenie wolności wychodźstwa, może wprowadzić tylko ustawa.

Wspomniane rozporządzenie opiera się na rozporządzeniu Pana Prezydenta Rzpltej z 11 października 1927 o emigracji, którego art. 4 upoważnia Ministra pracy i opieki społecznej, w porozumieniu z Ministrem spraw zagranicznych do czasowego wstrzymania emigracji całkowicie lub częściowo, przy istnieniu pewnych warunków emigracji, wprowadzonych w państwach, do których udają się emigranci. Rozporządzenie wstrzymuje emigrację osób, które nie posiadają warunków, jakieby im w krajach, do których zamierzają emigrować, zapewniały odpowiednią pracę, lub nie posiadają dostatecznych środków utrzymania jakoteż osób, których interesy moralne mogą być w kraju, do którego zamierzają emigrować, narazone na niebezpieczeństwo.

Z Giełdy.

GIEŁDA PIENIĘŻNA z 13 lutego 1928.

Tydzień bieżący nie przyniósł żadnych zmian na rynku akcyjnym. Zapotrzebowanie w dalszym ciągu bardzo skromne przy utrzymanej tendencji i słabym usposobieniu.

GIEŁDA ZBOŻOWA z 13 lutego 1928.

Obroty na Giełdzie ożywione. Zainteresowanie dla pszenicy i żyta przy cenach zwykłych. Znacznie awansowała w cenie hreczka. Kupowano jeźmień słowny i fasole białą. Tendencja zwykła. Usposobienie silne.

GIEŁDA WARSZAWSKA.

Warszawa, 11 lutego 1928.

Dolary St. Zjednoczon.	---	---	---
Oslo	---	---	---
Kopenhaga	---	---	---
Sztokholm	---	---	---
Belgia	124-15	124-46	123-84
Holandja	---	---	---
Londyn	43-45	43-56	43-34
Nowy Jork	8-90	8-92	8-88
Paryż	35-01	35-10	34-92
Praga	26-41 1/2	26-48	26-35
Szwajcaria	171-50	171-93	171-07
Wiedeń	---	---	---
Włochy	47-22 1/2	47-34 1/2	47-10 1/2
5% pożyczka konwersyjna 67-00	---	---	---
pożyczka kolejowa konwersyjna 60-50	61-00	---	---
pożyczka kolejowa 102-25	---	---	---
dolarówka 66-50	68-00	---	---
8% listy zastawne Banku Gospod. Kraj.	94-00	---	---
8% listy zastawne Banku Rolnego	94-00	---	---
8% oblig. komun. Banku Gosp. Krajow.	94-00	---	---

GIEŁDA WARSZAWSKA.

Warszawa, dnia 11 lutego 1928.

Bank Dysk.	136-00	Nobel	39-50-30-25
Bank Handl.	123-00	---	39-50
Bank Pol.	153-00-153-74	Lilpop Rau	40-50-40-75
---	---	Modrzejów	43-00
---	---	Norblin	208-00
Bank Zachodni	160-00	Pocisk	11-75
Spieß	70-00	Rudzki	50-00
Dąbrowa	108-00	Strachowice	62-25-62-00
Siła światła	74-25	Zawiercie	30-00
Warsz. cukier	55-00	Bo kowski	18-00
Fiilej	151-154-75	Zegluga	41-20
Wysoka	98-00-97-50	---	---
Węgiel	97-50	---	---

GIEŁDA KRAKOWSKA.

Kraków, dnia 10 lutego 1928.

Bank Pzem.	105-00	Siersza d.	53-00
Zieleniewski	162-40	Chodorów	153-50
Górka	85-00	Chybie	5-70
Siersza gór.	13-75-14-00	---	---

GIEŁDA WIEDEŃSKA.

Wiedeń, dnia 11 lutego 1928.

Amsterdam	285-40	Bankverein	30-10
Belgrad	12-45 3/8	Bodenkredit	126-30
Berlin	169-05	Kreditanstalt	64-50
Bruksela	98-72	Anglobank	3-10 1/2
Budapeszt	123-93	Hipoteczny	73-50
Bukareszt	4-3395	Kompas	0-99
Kopenhaga	189-70	Länderbank	25-80
Londyn	34-55 1/2	Merkury	27-05
Madryt	120-50	Unionbank	---
Medjolan	37-53	Obrotowy	---
N. Jork	708-85	Kolej północna	1026-00
Paryż	27-86	Zivnostenska	113-75
Praga	21-00	Czerniowce	60-25
Sofja	5-10 3/8	Austr. kol. p.	27-50
Sztokholm	190-25	Kolej połudn.	13-60
Warszawa	79-46-5-79-74-5	Goleszów	127-75
Zurych	136-35	Cement	---
Amerykańskie	706-50	Browary	---
Bułgarskie	---	Alpiny	41-00
Niemieckie	168-90	Berg u. Hütten	7-31-00
Francuskie	28-02	Krupp	10-30
Włoskie	33-48	Poldi Hütte	1-51-65
Jugosłowiańskie	---	Prager Eisen	338-50
Polskie	---	Rima	136-75
Czeskie	---	Skoda	252-10
Węgierskie	123-88	Siersza	11-00
Szwajcarskie	136-05	Silesia	---
Angielskie	---	Zieleniewski	16-50
Holenderskie	---	Apollo	---
Rumuńskie	---	Fanto	6-70
Belgijskie	---	Karpaty	29-00
Renta majowa	0-63	Galicja	73-10
Renta lutowa	0-67	Nafta	36-10
Renta koronowa	0-471	Schodnica	---
Dunaj S. Adria	87-15	Rakszawa	---
Tureckie	47-50	Mrażnica	---
Bank Matop.	---	Tepege	---

GIEŁDA ZURYCHSKA.

Zurych, dnia 13 lutego 1928.

	Otwarcie	Zamknięcie
Paryż	20-43	20-43
Londyn	25-33 1/4	25-33 1/4
Nowy Jork	5-19 1/8	5-19 1/8
Belgia	72-39	72-37 1/2
Włochy	27-53	27-52 1/2
Hiszpanja	88-40	88-35
Holandja	209-30	209-27 1/2
Berlin	123-95	123-91
Wiedeń	73-20	73-20
Sztokholm	139-55	139-55
Oslo	138-40	138-35
Kopenhaga	139-17 1/2	139-10
Sofja	3-75	3-74 1/2
Praga	15-41	15-41
Warszawa	58-30	58-30
Budapeszt	90-85	90-85
Białogród	9-13 1/4	9-13 1/4
Ateny	6-90	6-90
Konstantynopol	2-63	2-63
Bukareszt	3-18 1/2	3-19
Helsingfors	13-10	13-10
Buenos Aires	---	---

GIEŁDA PARYSKA.

Paryż, dnia 13 lutego 1928.

Londyn	124-02	Holandja	1024-25
N. Jork	25-44	Praga	75-50
Belgia	354-25	Rumunja	15-65
Włochy	134-80	Niemcy	606-00
Szwajcaria	489-50	Wiedeń	359-00

GIEŁDA LONDYŃSKA.

Londyn, dnia 13 lutego 1928.

N. Jork	487-00 1/2	Niemcy	20-45
Holandja	12-10 1/16	Szwajcaria	25-33 1/2
Francja	124-02	Praga	164-43
B. Igja	35-00 1/4	Wiedeń	34-63
Włochy	92-05	Warszawa	43-42

Redaktor naczelny i odpowiedzialny:
Dr. MARCELI SZAROTA.

Ogłoszenia urzędowe.

FIRM Y.

Firm. 277/27. Rg. A. II. 586. Wpis do rejestru handlowego firmy kupca pojedynczego. Siedziba firmy: Stanisławów. Brzmienie firmy: „Vis“ Fabryka maszyn i odlewnia. Przedmiot przedsiębiorstwa: wytwórnia maszyn rolniczych, odlewnia, stolarnia maszynowa i warsztaty mechaniczne. Właściciel: Dr. Teodor Zöckler w Stanisławowie. Podpis firmy następuje w ten sposób, że pod wypisanym wydrukowanym lub stampilją wyciśniętym brzmieniem firmy umieści właściciel firmy swój podpis podpisując się pełnym imieniem i nazwiskiem „Teodor Zöckler“. Dzień wpisu 4-go lipca 1927. 1322

Sąd okręgowy jako handl. Oddział II. Stanisławów, dnia 2 lipca 1927.

Firm. 281/27. Rg. A. I. 273. Wykreślenie firmy z rejestru firm spółkowych należy wykreślić. Siedziba firmy: Stanisławów. Brzmienie firmy: Selig Lippa i Syn. Przedmiot przedsiębiorstwa: handel towarów żelaznych i artykułów technicznych skutkiem zwinienia przemysłu. Dzień wpisu: 4 sierpnia 1927. 1323

Sąd okręgowy jako handl. Oddział II. Stanisławów, dnia 2 lipca 1927.

LICYTACJE.

E. 2077/26. Edykt. Na wniosek Michała Olejnika i tow. odbędzie się w tut. Sądzie dnia 16 marca 1928 licytacja 19/32 części realności w h. 298 ks. gr. Bartatów składającej się z obejścia z zabudowaniami i gruntu ornego obszaru 4-ch morgów. Wartość ocenionej na 3.834 zł. 76 gr. Najniższa cena kupna wynosi 2.546 zł. Warunki licytacyjne i inne odnoszące się do tej nieruchomości dokumenta przeglądać można w tut. Sądzie. 1324

Sąd powiatowy, Oddział III. Gródek Jagielloński, dnia 1 lutego 1928.

E. 660/27. Edykt. Dnia 2 marca 1928 godz. 10 przedpoł. odbędzie się w podpisany Sądzie biuro Nr. 11 licytacja: a) połowy kompleksu parcel budowl. 89/1 i 89/2 obsz. w całości 10 a. 79 m. ks. gr. gm. kat. Zborów oraz budynków na tejże parceli stojących a to: b) połowy domu parterowego; c) połowy murów (rumowisko cegl.). Wartość szacunkowa 26.521 zł. 25 gr. Najniższa oferta: połowa wartości szacunkowej. Prawa unieście licytację należy zgłosić przed terminem licytac. pod zagrożeniem utraty pretensji do nabywcy. 1328

Sąd powiatowy. Zborów, dnia 31 grudnia 1927.

E. 673/27/6. Edykt licytacyjny. Na żądanie Stanisława Humińskiego w Tarnowie odbędzie się dnia 23 kwietnia 1928 godz. 11 rano w Sądzie tutejszym licytacja realności w h. 163 gm. Wojnicz, składającej się z placów budowlanych i ogrodu wraz z budynkami. Cena szacunkowa wynosi 13890 zł. Najniższa oferta wynosi 7362 zł. Sąd powiatowy. 1325

Wojnicz, dnia 20 grudnia 1927.

ROZMAITE OBWIESZCZENIA.

Starostwo w Stanisławowie. L. 3614/28.

Stanisławów, dnia 2 lutego 1928.

OBWIESZCZENIE.

Wskutek wykonania kosztów Skarbu Państwa budowli regulacyjnych na Dniestrze pod Dubowcami w km. 273 powstały odsypiska przypaść mające na własność Skarbu Państwa po myśli postanowień art. 9, 91 ustawy wodnej.

Celem przeprowadzenia odgraniczenia użytkowanych gruntów od parcel sąsiednich rozpisuje niniejszym na podstawie upoważnienia Urzędu Wojewódzkiego w Stanisławowie z 24 listopada 1927 L. AD. 12804 ex 1927 komisyjne dochodzenie na miejscu na dzień 3 kwietnia 1928.

Punkt zborny Komisji powyższego dnia o godzinie 9 przedpołudniem w Urzędzie gminnym w Dubowcach. Odnośne plany i opisy techniczne wyłożone są w Starostwie w Stanisławowie w godzinach urzędowych, gdzie je można przeglądać i wnosić ewent. podania lub protokolarne oświadczenia w sprawie projektowanego odgraniczenia odsypisk.

O tem zawiadamiam z uwagą, że zarzuty przeciw powyższemu ustaleniu granic można wnosić do dnia dochodzeń komisyjnych do Starostwa w Stanisławowie a w dniu Komisji przy dochodzeniu na miejscu z tem, że ci, którzy w powyższym terminie nie podniosą przeciw projektowanemu ustaleniu granic żadnych zarzutów, utracą do nich prawo. 1327

Starosta:
Bora w. r.

Starostwo w Sanoku.

L. 3457/5. Sanok, dnia 3/II. 1928.

OGŁOSZENIE.

W myśl ustępu 2 art. 195 ustawy wodnej z dnia 19 września 1922 Dz. U. R. P. Nr. 102 poz. 936. Starostwo podaje do publicznej wiadomości, że Zarząd „Spółki Wodnej dla drenażowania w Posadzcie jaćmierskiej” wniosł do tut. Starostwa prośbę o udzielenie dla tejże Spółki po myśli ust. 1 art. 45 powołanej ustawy wodnej pozwolenia wodno-prawnego na rozpoczęcie wzgl. przeprowadzenie robót drenażowych według projektu sporządzonego przez Ekspozyturę Krajowego Biura Meljoracyjnego w Jaśle przewidującego drenażnie gruntów w Posadzcie Jaćmierskiej od strony Bażanówki na obszarze 191 ha.

Projekt techniczny wraz ze sprawozdaniem technicznym wyjaśniającym sposób wykonywania budowli i urządzeń będą wyłożone do publicznego wglądu w Starostwie w Sanoku (biuro Nr. 3) w czasie od dnia 15 do 29 lutego 1928 r., dokąd też wolno wnosić podania lub protokolarne oświadczenia przeciwko nadaniu pow. prawa jak również żądania w przedmiocie wzniesienia i utrzymania urządzeń oraz wypłaty odszkodowań. Wspomniane zarzuty i żądania można wnosić także przy rozprawie komisyjnej. Termin dochodzenia komisyjnego przy udziale znawcy hydrotechnicznego wyznacza się na dzień 15 (piętnastego) marca 1928 r. o godz. 8-mej rano.

Punkt zborny Komisji w urzędzie gminnym w Posadzcie jaćmierskiej.

Równocześnie ostrzega się, że ci, którzy we wskazanym terminie lub w ciągu dochodzenia komisyjnego nie podniosą przeciw nadaniu pow. prawa żadnych zarzutów tracą do nich prawo i mogą przeciw szkodliwemu działaniu wykonywania nadanego prawa żądać tylko wzniesienia i utrzymania urządzeń zapobiegających szkodzie, lub też odszkodowania, gdyby takie urządzenia nie dały się pogodzić z przedsiębiorstwem lub gospodarzom usprawiedliwić.

Wreszcie Starostwo ostrzega, iż wniesione po upływie podanego wyżej czasokresu podania o udzielenie pozwolenia na takie prawo użytkowania wody, przez które mogłyby ulec ograniczeniom użytkowanie zamierzone przez petenta, nie będą rozpatrywane w trakcie niniejszego postępowania wodno-prawnego.

Starosta:

(—) Stanisław Michałowski.

Cg. I. a. 297/27. Edykt. Ilko Andruszków w Motenowie wniosł skargę przeciwko nieznan. z miejsca pobytu Fełki Andruszków o zapłatę 150 dolar. am. Audjencja wyznaczona na 13 lutego 1928 o godz. 9 rano. Ponieważ miejsce pobytu strony pozwanej jest nieznane, ustanawia się Dra Geretę adw. w Złoczowie kuratorem celem strzeżenia praw pozwanej. 1320

Sąd okręgowy, Oddział I.

Złoczów, 16 grudnia 1927.

Niniejszem stwierdza się, iż szereg. Kochański Andrzej urodzony w r. 1898 w Rymanowie, powiat Sanok, przynależny do Rymanowa (Nr. karty wojskowej 47609) z zawodu szwec, wstąpił do Legionów Polskich d. 15 listopada 1916 r., przysiężony d. 15 listopada 1916 r. służy w 5 pułku piechoty od 30 listopada 1916.

Poświadczenie wydaje się matce Marii, zamieszkałej w Rymanowie, powiat Sanok, (kolo dworu), celem uzyskania zapomogi. 1298

Komenda 5 p. p. Leg. pol.

Różany, dnia 20 kwietnia 1917.

Cg. XI. 71/28/1. Edykt. Strona powodowa: Józef Pawlak z Zubrzyicy górnej wniosł skargę przeciw stronie pozwanej: Joannie z Pawluków Montakowej z Zubrzyicy górnej i spółnikom o zeznania deklaracji do intabulacji zdanej i t. d. do Lcz. Cg. XI. 71/28/1. Audjencja do ustnej rozprawy została wyznaczona na 28 lutego 1928 godz. 9 rano w tym Sądzie sala rozpraw 116. Ponieważ miejsce pobytu strony pozwanej Joanny Montakowej jest nieznane, ustanawia się Dra. Wierskiego, adwokata w N. Sączu kuratorem, który ja będzie zastępował na jej koszt i niebezpieczeństwo dotąd, dopóki ona sama się stawi i nie ustanowi pełnomocnika. 1321

Sąd okręgowy, Oddział XI.

Nowy Sącz, dnia 30 stycznia 1928.

UPADŁOŚCI.

Sa. 82/27/23. Zastanawia się postępowanie ugodowe wdrożone uchwałą tut. Sadu z dn. 22 października 1927 do majątku Maurycyego i Berty Fuchs w Lwowie, Sakramentek 32. 1330

Sąd okręgowy cywilny Oddział VII.

Lwów, 20 stycznia 1928.

Sa. 93/27/24. W sprawie ugodowej do majątku Stanisława Walkowicza dzierżawcy folwarku w Basiofcie i Marii Walkowicz dyplomowanej nauczycielki muzyki w Lwowie, odracza się audjencja ugodowa na dzień 14 lutego 1928 godz. 11 biuro Nr. 18 tut. Sadu. 1329

Sąd okręgowy cywilny Oddział VII.

Lwów, 9 lutego 1928.

Sa. 1/28/2. Edykt ugodowy. Otwarcie postępowania ugodowego do majątku dłużniczki Amalji Feuerlicht kupcowej w Sędziszowie. Komisarz ugodowy Władysław Kapa Sędzia Sądu okręgowego w Tarnowie. Zarządca ugodowy Dawid Nebenzahl kupiec w Sędziszowie. Audjencja do zawarcia ugody w wymienionym Sądzie biuro Nr. 14 I. piętro dnia 15 lutego 1928 o godzinie 12 w południe. Czasokres do zgłoszenia wierzycielności do podpisanego Sadu do dnia 12 lutego 1928. 1318

Sąd okręgowy, Oddział IV.

Tarnów, dnia 14 stycznia 1928.

UZNIANIE ZA ZMARLEGO.

T. 202/27/4. Michał Minczanowski urodzony 22 września 1883 w Petrykowie powiat Tarnopol powołany w czasie ogólnej mobilizacji do 15 pułku piechoty dostał się w przebiegu wojny do niewoli rosyjskiej z której dotychczas nie powrócił. Wobec tego wdraża się na prośbę Marii Minczanowskiej postępowanie celem uznania za zmarłego i wzywa się, aby do pół roku udzieleno Sądowi lub kuratorowi adw. Drowi Abendowi w Tarnopolu wiadomość o zaginionym. 1232

Sąd okręgowy, Oddział V.

Tarnopol, 12 listopada 1927.

T. 255/27/4. Józef Ziatkowski urodzony 12 kwietnia 1880 w Brykuli starej powołany w czasie ogólnej mobilizacji do wojska austriackiego z wojny dotychczas nie powrócił. Na prośbę Anastazji Ziatkowskiej wdraża się postępowanie celem uznania za zmarłego i wzywa się, aby do 1 roku uwiadomiono Sąd lub kuratora i obrońcę węgła małżeńskiego adw. Dra Abenda w Tarnopolu o zaginionym. 1234

Sąd okręgowy, Oddział V.

Tarnopol, 19 października 1927.

T. 317/27/3. Iwan Tymczuk urodzony 9 stycznia 1873 w Chmielskach powiat Skalat żołnierz armii austriackiej miał umrzeć w niewoli rosyjskiej w roku 1915. Wobec tego wdraża się na prośbę syna jego Wasyla postępowanie celem uznania za zmarłego i wzywa się, aby do 6 miesięcy udzieleno Sądowi lub kuratorowi adw. Mironowiczowi w Tarnopolu wiadomość o zaginionym. 1235

Sąd okręgowy, Oddział V.

Tarnopol, 8 października 1927.

T. 323/27/3. Czajkowski Mikołaj urodzony 17 maja 1885 w Mikulińcach żołnierz armii austriackiej zaginał w niewoli rosyjskiej. Wobec tego

wdraża się na prośbę Anny Czajkowskiej postępowanie celem uznania za zmarłego i wzywa się, aby do 6 miesięcy udzieleno Sądowi lub kuratorowi i obrońcy węgła małżeńskiego adw. Drowi Lišchützowi w Tarnopolu wiadomość o zaginionym. 1236

Sąd okręgowy, Oddział V.

Tarnopol, dnia 21 listopada 1927.

T. 325/27/3. Piotr Bączuk urodzony 21 czerwca 1881 w Iłhrowicy powołany w czasie ogólnej mobilizacji do wojska austriackiego zaginał na froncie włoskim w roku 1918. Wobec tego wdraża się na prośbę żony Katarzyny Bączuk postępowanie celem uznania za zmarłego i wzywa się, aby do 6 miesięcy udzieleno Sądowi lub kuratorowi i obrońcy węgła małżeńskiego adw. Drowi Horowitzowi w Tarnopolu wiadomość o zaginionym. 1237

Sąd okręgowy, Oddział V.

Tarnopol, dnia 21 listopada 1927.

T. 366/27/4. Mikołaj Bilas urodzony 25 czerwca 1871 w Bucznio, powołany w roku 1914 do wojska austriackiego z wojny nie powrócił. Na prośbę Ewy Bilas wdraża się postępowanie celem uznania za zmarłego i wzywa się, aby do 1 roku uwiadomiono Sąd lub kuratora adw. Mironowicza w Tarnopolu o zaginionym. 1238

Sąd okręgowy, Oddział V.

Tarnopol, 25 listopada 1927.

T. 327/25. Semen Hładun urodzony w Oplocu 6 września 1884 powiat Radziechów zaginał od roku 1916 jako żołnierz austriacki na wojnie światowej. Wdrażając postępowanie celem uznania go za zmarłego, wzywa się, aby o zaginionym uwiadomiono do 6 miesięcy Sąd, lub kuratora adw. Dra Geretę w Złoczowie. 1241

Sąd okręgowy.

Złoczów, 7 maja 1925.

T. 116/27. Gabryel (aHwrych) Pasiecznik urodzony 30 kwietnia 1897 w Wyzwie powiat Brody zaginał od roku 1915 jako żołnierz austriacki na wojnie światowej. Wdrażając postępowanie celem uznania go za zmarłego wzywa się, aby o zaginionym uwiadomiono do 6 miesięcy Sąd lub kuratora adwokata Dra Wania w Złoczowie. 1242

Sąd okręgowy.

Złoczów, dnia 30 kwietnia 1927.

T. 318/27. Dmytro Ilków urodzony 7 listopada 1874 w Peczeni powiat Przemyski zaginał od roku 1914 jako żołnierz austriacki na wojnie światowej. Wdrażając postępowanie celem uznania go za zmarłego wzywa się, aby o zaginionym uwiadomiono do 6 miesięcy Sąd lub kuratora adwokata Dra Wania w Złoczowie. 1243

Sąd okręgowy.

Złoczów, 5 grudnia 1927.

T. 674/27. Eliaz Stawkowy urodzony 1 sierpnia 1877 w Chotylibiu jako żołnierz 34 pp. dostał się do niewoli rosyjskiej i w listopadzie 1917 zmarł. Celem uznania go za zmarłego wzywa się go, (do 3 miesięcy) od dnia ogłoszenia by zgłosił się lub udzielono wiadomości o nim Sądowi albo Dr. Emilowi Hübnerowi adwokatowi w Lwowie. 1259

Sąd okręgowy cywilny Oddział VII.

Lwów, dnia 21 listopada 1927.

T. 663/27. Sisoa zwany Eliaz Gudz urodzony 18 lipca 1896 w Kamionce Stara wieś, wysiedlony w r. 1915 do Rosji pracował jako robotnik Czerwonego Krzyża w Kijowie. W r. 1917 zachorował umysłowo, a oddany do szpitala zaginał. Celem uznania go za zmarłego wzywa się go, aby do roku od dnia ogłoszenia zgłosił się lub udzielono wiadomości o nim Sądowi. 1260

Sąd okręgowy cywilny.

Lwów, dnia 5 grudnia 1927.

T. 618/27. Andrzej Pawlyk urodzony 15 czerwca 1891 w Rudzie Monastyrskiej jako żołnierz austr. 3 p. ułanów zaginał od sierpnia 1917. Celem uznania go za zmarłego wzywa się go, aby do pół roku od dnia ogłoszenia zgłosił się lub udzielono wiadomości o nim Sądowi. 1261

Sąd okręgowy cywilny.

Lwów, dnia 6 grudnia 1927.

T. 659/27. Teodor Swystowicz urodzony 26 lutego 1892 w Smolnie jako żołnierz 89 pp. w r. 1914 przebywał na froncie rosyjskim, w czasie potyczek pod Steniawą zaginał. Celem uznania go za zmarłego wzywa się go, aby do pół roku od ogłoszenia zgłosił się lub udzielono wiadomości Sądowi. 1262

Sąd okręgowy cywilny Oddział VII.

Lwów, 31 października 1927.

T. 563/27. Ołeksa Wasiuta urodzony 25 marca 1883 w Lubyczu Kniazie jako żołnierz austr. 34 p. p. w Czarnogórze w grudniu 1918 został zabity. Celem uznania go za zmarłego, wzywa się go, aby (do 3 miesięcy) od dnia ogłoszenia zgłosił się lub udzielono wiadomości o nim Sądowi. 1263

Sąd okręgowy cywilny.

Lwów, dnia 28 grudnia 1927.

L. 843/28.

Ogłoszenie licytacji.

Wydział powiatowy w Kamionce Str. ogłasza licytację na sprzedaż drzewostanu w masie około 1200 m³ drzewa przeważnie dębiny z nieznaczną przymieszką brzoza i olchy na 5 1/2 morgach w lesie gminnym w Humniskach. Licytacja ustna odbędzie się dnia 22 lutego 1928 o godzinie 12-tej w południe w Biurze Wydziału powiatowego w Kamionce Str. Oferty pisemne wnosić wolno do godziny 12-tej tegoż dnia do Wydziału powiatowego.

Cenę wywołania ustanawia się na 56.400 zł. Wadjum licytacyjne wynosi 10% ceny wywołania. Bliższych informacji zasięgnąć można w Kancelarii Wydziału powiatowego w Kamionce Str. i w Urzędzie gminnym w Humniskach w godzinach urzędowych. Z Wydziału powiatowego Kamionka Str., dnia 31 stycznia 1928.

Komisarz rządowy: Pieniążkiewicz.

Należytość pocztowa opłacona ryczałtowo.